

# DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik VIII. V Ljubljani, septembra 1891. 9. zvezek.

## Šestnajsta nedelja po binkoštih.

### I. Glejmo na Jezusa — mogočnega vojvodo.

Ko je šel Jezus v hišo nekega višjega farizejev v saboto kruh jest, so oni gledali nanj. Luk. 14, 1.

Ob času, ko je bil na Izraelskem za sodnika junak Gedeon, so sovražni Madjani mnogovrstno stiskali izraelsko ljudstvo. Na božje povelje pa hrabri Gedeon skliče Izraelce na boj in 32.000 mož se zbere okrog njega. Toda Gospod reče Gedeonu: „Preveč je ljudstva s teboj in Madjani mu ne bodo v roke dani; sicer bi se Izraelci hvalili in rekli: s svojo močjo smo rešeni. Oznani ljudstvu: kdor je bojazljiv in plašljiv, naj se vrne! Na to se jih vrne 22.000 in le 10.000 mož ostane. Gospod zopet Gedeonu reče: „Še je preveč ljudstva, pelji jih k vodi. Kateri bodo iz perišča vodo pili, jih posebej odloči, ravno tako te, ki bodo pili na pripognenih kolenih. In bilo je le 300 mož, ki niso na tla poklekli, ampak so naglo iz perišča pili, vsi drugi so polagoma pili na pripognenih kolenih. Nato Gospod pravi: „S temi 300 možmi vas bom rešil, vsi drugi naj se vrnejo domov.“ Teh 300 mož, ki so bili zmerni, močni in neomehkuženi, razdeli Gedeon na tri trume, vsacemu dá trobento v roke, prazen vrč in gorečo baklo v sredi vrča, rekoč: „Kar boste mene videli delati, to delajte tudi vi!“ Proti polnoči se natihoma bližajo šotorišču sovražnikov, ko so že trdno spali in ga obstopijo od vseh strani. Gedeon gre v šotorišče, kar zatrobi na trobento, razbije vrč, zasuje gorečo baklo ter zavpije: „Meč Gospodov in Gedeonov!“ Ko bi z očmi trenil, ravno tako storé njegovi ljudje. Strah in groza spreleti sovražnike, vse šotorišče je bilo zmoteno; vpijejo, tulijo in beže ter se med seboj moré. (Izmed 135.000 Madjanov se vrne le 15.000 domov, drugi so bili vsi pobiti.) Pač je bila preslavna zmaga.



Vse to je le predpodoba, le slaba senca našega nebeškega junaka, našega Gospoda in Kralja Jezusa Kristusa, kateri je svet premagal, kateri ni rešil le enega malega naroda, marveč vse človeštvo, vse narode, — kateri ni pridobil le nezatnega koščka zemlje, marveč nebeško kraljestvo! — Jezus Kristus, junaški Kralj, nam je pa tudi pokazal, kako mi svet premagujemo; tudi on kliče: *Kar bodete mene videli delati, delajte tudi vi!* (Sodn. 7, 17.)

Farizeji so na Jezusa gledali iz slabega namena; poslušali so ga, pa le, da bi ga vjeli v kaki besedi. Mi pa, predragi, glejmo tudi na Jezusa, toda iz dobrega namena, da ga posnemamo. Radi se ozirajmo na njegovo najsvetejše Srce, saj zato nam ga je razodel. Ker se pa ne dajo v kratkem opisati vse zadeve, v katerih posnemajmo Jezusa, vam razložim za danes le to: **Kako glejmo na Jezusovo močno Srce!**

Moč človeškega srca se lahko razodeva v mnogovrstnih rečeh, prav posebno pa v teh-le dveh: v premagovanju samega sebe in pa v krotkem prenašanju križev in bridkosti. V tem se je sijajno pokazala junaška moč božjega Srca Jezusovega, kar sam naznanja, ko še druge za seboj vabi in kliče z besedami: *Kdor hoče priti za menoj, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj.* Ali ni to, kakor bi hotel reči: „Kar mene vidite delati, to delajte tudi vi!“

I. Najprej je torej Jezus pokazal svojo junaško moč v čudovitem zatajevanju. — Kaj pa je zatajevanje? To se dá ob kratkem povedati; zatajevati samega sebe se pravi: prijetne reči si odreči, neprijetne in zoperne pa radovoljno sprejeti; pustiti to, kar se srečju prileže, in izvoliti si, kar se mu upira — vse to pa prostovoljno, neprisiljeno iz ljubezni do Boga in bližnjega. Kako težko je to, lahko vsaki sam po sebi sodi, kateri se je že kdaj resno vadil v zatajevanji in premagovanji. Le tak boče pa tudi zual ceniti vse veličanstvo Jezusovega presv. Srca, ki se je razodevalo v zatajevanji.

1. Jezus Kristus je bil od vekomaj v nebeški sladkosti in radosti, zdaj pa mu velevaljubezen in usmiljenje do grešnega človeštva, naj zapusti vse rajske sladkosti in naj se preseli v dolino solzâ, v zemeljsko puščavo. Kako junaško odločenje! Pa če je že hotel na svet priti, bi si bil on — Kralj vseh stvari — lahko odbral vsaj te prijetnosti, katere nam zemlja ponuja, pa tudi le tem se je popolnem odreklo njegovo junaško srce. Lahko bi bil imel za svoj rojstni dom najlepšo palačo, za zibelko najbolj rahlo in gorko postelj; toda njegovo



junaško Sree si je izvolilo zapuščeni hlevček, ki še za živino ni bil dovolj dostojno vravnán, in njegova zibelka so trde jasli. — In glejte, še tega si ne privoščí v svoji prvi mladosti, kar ima najubožnejši otrok, da po domačih vrtilih in travnikih skače, si rožice trga in z metuljčki igra. On hodi po arabskih puščavah in egiptovskih pustinjah v pregnanstvu!

Ko bi bil le hotel, njegovo Sree bi bilo lahko vživalo vse veselice in radosti, kar jih le svet more dati; a izvoli si samoto in v priprosti delavski hišici v Nazaretu, v nepoznani tihoti preživi brez časti in slave večino svojih dni, najlepšo dôbo svojega življenja! Koliko zatajevanje! — Ko bi bil hotel, imel bi bil lahko za živež najbolj okusna jedila, a glejte, le kar si je sam s svojim rednikom zaslužil, in pozneje, kar so mu dobri ljudje dali, o tem je živel; in kdo bi mogel povedati, koliko se je postil, ker sv. pismo nam je sporočilo le o njegovem 40danskem postu v puščavi! Kako junaško zatajevanje! Lahko bi bil imel vse zlato in srebro in vse zaklade vesoljne zemlje, ko bi bil hotel; a izvolil si je revščino.

Toda zastoj bi se trudil, ko bi vam hotel opisati vsa zatajevanja od trdih jaslí v mrzlem hlevcu do trde smrtne postelje na križu. Le eno samo reč naj omenim, katera je gotovo še najbolj stiskala njegovo presveto Sree in mu naložila največje zatajevanje: grehe vsega sveta je nase vzela! O kako grozovito breme za najnedolžniše Jagnje! In vendar tudi to je junaško zadel na svoje močne rame in je za nas v smrt šel.

Lahko je torej človeštvu zaklical: Kar mene vidite delati, to delajte tudi vi! *Pojdite skozi ozka vrata . . . Nebeško kraljestvo sila trpi . . .* Svet mehkužni seveda tega ni razumel, tega glasu ni hotel slišati, a malo krdelo njegovih zvestih ga je ubogalo! Življenje svetnikov in svetnic nam popisuje one junake, ki so se zbirali okrog tega nebeškega Gedeona in hrabro premagali svoje slabo nagnenje, junaško se odrekli bogastvu, posvetnim častem, mehkužnemu vživanju ter so v samoti ali pa tudi med svetom živeli čisto, trezno, spokorno — delali so prav tako, kakor so videli svojega Jezusa delati. Zato se zdaj veselijo svoje zmage v nebeški slavi.

Kaj pa mi? O kako malo je podobno naše slabotno, mehkužno, omahljivo srce Jezusovemu junaškemu Srcu. Sramujmo se, da smo ga dozdam tako slabo posnemali, ter mu le takrat in toliko služili, kadar in kolikor nam je bilo lahko, kadar pa bi bilo treba se premagati: darovati peščico premoženja, veselja, iskrico nečimurne časti in slave, smo raje njega popustili in žalili, kakor da bi bili sami



sebe zatajili in premagali! Oh, da, zato zlasti je dan danes tako malo v resnici plemenitih sre, takih sre, ki bi bila vsaj po nekoliko Jezusovemu presv. Sreču podobna, ker je svet preveč mehkužen, ker se premagovanja tako zelo bojé.

II. Zlasti je Jezus pokazal svojo junaško moč s krotkim potrpljenjem v nadlogah in težavah. O kolikrat je bilo užaljeno to preljubo Srce Jezusovo, kdo bi bil v stanu popisati! Pa vse je voljno prestalo. O, Jezus ni imel le enega samega križa, — ne samo tistega, ki ga je veliki petek tako težko nesel na goro Kalvarijo in potem umrl na njem; ne, marveč reči smemo, da je imel toliko križev, kolikor dni v življenju: trpljenje je bilo njegov delež od prvega detinskega joka v betlehemskih jaslicah pa do zadnjega junaško moškega klica: „*Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!*“ Zato se imenuje v sv. pismu *Jagnje, katero je zaklano od začetka*, in prerok Izaija ga imenuje *Jagnje, katero je peljano v mesnico, pa ne odpre ust.* Oj ta pot v mesnico na gori Kalvariji je bila za Jagnje božje dolga in britkostna.

Lahko rečemo, da vse, karkoli se tukaj na zemlji težava, bridkost — križ imenuje, vse to je njega zadelo v najobilnejši meri.

a) Ljudje n. pr. na zemlji zdihujejo in se pritožujejo zaradi revščine in pomanjkanja. Ali pogledjte Jezusa! v največji revščini je pričel svoje življenje in v največjem uboštvu ga je končal; pa tudi sicer je bil v tolikem pomanjkanju, da je po pravici smel reči: *Lesice imajo svoje brloge in ptice svoja gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil!* Tega pa ni zato rekel, kakor da bi se bil hotel pritoževati zaradi prevelike revščine, marveč le, da je podučil onega farizeja, ki se mu je vsiljeval za učenca, da pri njem nima iskati dobička, da je ljubitelj revščine! O, Kristus je bil vse-mogočni Bog, on bi bil lahko imel vsega dovolj, a trpel je revščino, ker je imel junaško Srce.

b) Ljudje zdihujejo in se pritožujejo, da so poniževani, pozabljeni, zaničevani. Povejte mi, kdaj je bil kdo tako poniževan, tako preziran in pozabljen, kakor Jezus Kristus? *Med svoje je prišel in njegovi ga niso hoteli sprejeti.* Štiritisoč let je bil napovedovan in pričakovani, in zdaj, ko res pride na svet, se ljudem še ne zljubi, da bi ga šli gledat; razven malega števila se nihče ne zmeni zanj. Do tridesetega leta je živel skoro kakor pozabljen. In kako grozovito so ga zaničevali in zasramovali zadnji dan, predno so ga umorili na sramotnem križu! Kakor roparja ga druhal zveže in zvezanega po noči pred krivične sodnike tira; tu ga sme celo



hlapec brez kazni s svojo kruto roko po licu vdariti; krive priče najmejo, da lažejo zoper njega vsevednega; v ječo ga vržejo, oči mu zavežejo z zamazano cunjo ter ga zasramovaje tepejo, v njegovo sv. obličje mu celo pljujejo. Herod ga ima za neumneža, preslepljeno ljudstvo ga ima za slabšega, kakor morilec Barabo; kakor sužnja ga slečejo in s krutimi biči vsega neusmiljeno raztepejo; njegova kraljeva čast jim je v posmeh — mesto škrlata obesijo mu star vojašk plašč, mesto zlate krone pritiskajo mu na glavo grozovito trnje, in mesto kraljevega žezla dajo mu v roke ničevi trst in zdajci poklekujajo pred njim in zaničljivo kličejo: „Bodi pozdravljen, kralj judovski!“, pozdravlja ga tepejo, v večje zasramovanje še dva razbojnika ob enem križajo in njega v sredi, kakor bi bil najzlobniši; in oh! še na križu na štirih ranah visečega, žejnega in v nepopisljivih bolečinah umirajočega — zasmehujejo! — Oh preljubi, strmimo in čudimo se junaškemu, močnemu Srcu, ki je moglo toliko prestati!

c) Ljudje se navadno pritožujejo zaradi hudobnih ljudi, med katerimi morajo živeti. Toda glejte Jezusa! Komaj je začel živeti, že ga Herod preganja, umoriti ga hoče; ves svet je njegov, pa še v hiši svojega rednika ne sme ostati. Iz evangelija vam je dovolj znano, kaj so vse počenjali zoper njega njegovi zlobni sovražniki. Povsod in vedno prežijo nanj, kje in kako bi kaj našli, da bi mu očitali in ljudstvo od njega odvrčali. In ko nič napačnega ne morejo zagledati, začnejo pretehtovati njegove najskrivnejše misli in namene ter mu krivične in napačne namere podtikavajo, češ, da z grešniki je, da je Samaritanec, da ima hudobnega duha, da z Belzebubom izganja hudobne duhove, da sabote ne praznuje itd. Čedalje bolj se množi število njegovih sovražnikov in bolj, ko jih prepričuje in odbija njihove zlobne in krivične napade, bolj pritiskajo in slednjič v svoji nedopovedljivi zlobnosti celo v smrt obsodijo — najnedolžnišega! Ali ni mar nad vse junaško in močno Srce, katero more kaj takega pretrpeti?

č) Ljudje se pritožujejo in bridko čutijo nehvaležnost onih, katerim so dobrete delili in nezvestobo najboljših prijateljev. Ali pogledjte na Jezusa! Tri leta je hodil po svoji domači deželi od vasi do vasi, od mesta do mesta; povsod je svoj božji nauk razlagal, čudeže delal, dobrete delil povsod. In kako mu povračujejo? Z groznimi žebli prebijajo mu noge, ki so jim božje darove donašale, prebijajo roke, ki so jim nebeški blagoslov delile in kazale pot do večne sreče. Koliko slepim je oči odprl in zdaj mu v zahvalo oči zavežejo ter se norčujejo; koliko mutastim je razvezal vez jezika, koliko gluhim



dal posluh — in v zahvalo mora slišati hripavo kričanje: „križaj ga, križaj ga!“ Koliko hromim je pomagal na noge in zdaj v zahvalo mu naložijo težki križ, da se njemu samemu šibijo noge pod njim, da trikrat pade pod njegovo težo. O nehvaležno ljudstvo! O močno, junaško Srce, ki more toliko prenesti!

In njegovi prijatelji? — Največje bridkosti stiskajo mu Srce — oni pa spijo; sovražniki zvezanega pred sodbo tirajo — oni bežijo; in kakor je bilo prerokovano: nikogar ni, da bi ga tolažil. Še celo to se zgodi, da ga eden izmed njegovih sovražnikom proda za majhne denarje; eden pa, katerega je med vsemi še posebno odlikoval, ga zataji, noče nič vedeti zanj. Junaško Srce Jezusovo pa vse krotko prenese. Iškarijotu reče: „prijatelj“ in Petra milo pogleda, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

d) Ljudje se pritožujejo in milo zdihujejo zavoljo dušnih bridkosti in posebno zavoljo hudih skušnjav. Sami veste, kolikokrat vam je bilo že srce užaljeno in vse veselje skaženo zavoljo skušnjav in drugih nevarnosti, saj zlasti zaradi dušnih stisk je naša zemlja dolina solz. Ali glejte na Jezusa! Tudi to najčistejše Srce je bilo skušano; trikrat ga je hudobni duh napadel, na vse načine nadlegoval, da bi ga premotil. In tam na križu — ko ima biti že vojska končana, zmaga gotova — glejte, napade ga najstrašnejša dušna bolečina, njegovo Srce se čuti osamljeno, tako osamljeno, kakor da ga je tudi nebeški Oče zapustil! O močno, junaško Srce, ki je tudi to najstrašnejšo bridkost prestalo!

e) Ljudem, takim, ki sami nimajo posebnega trpeti, tudi to večkrat srce stiska, ker vidijo trpeti in žalovati druge, kateri so jim ljubi in dragi. Ali glejte Jezusa! Imel je najsočutniše Srce; vedel je za vse gorjé celega sveta in tudi vseh prihodnih časov. Jezusovo Srce je vse goreče ljubilo, zato je tudi bolečino vseh src občutilo. Milo je žalovalo, ko je preljubemu redniku, sv. Jožefu, zatisnil oči, in ko je videl svojo mater tolikanj užaljeno, vso v solzah zatopljeno; jokal se je na grobu svojega prijatelja Lazarja, jokal, ko je naprej videl strašno osodo svojega ljudstva, ki je je tako zelo ljubil, pa mu pomagati ni mogel, ker ni hotelo njegove pomoči. Kolikrat je zdihnil: *Ljudstvo se mi smili!* in še na zadnji poti govori jokajočim ženam: *Nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci!* — Pa ne samo osoda domačega ljudstva mu je šla tako zelo k srcu — pekla ga je nesreča vsega sveta, vseh narodov, vse je prišel odrešiti, vse je želel osrečiti, za



vse kri prelil — pa koliko se jih bo pogubilo! — Oj junaško, močno Srce, ki je nosilo gorjé vsega sveta!

f) Najbolj pa ljudi straši smrt na bolezen; najtežavniše so smrtne bridkosti. Ali ozrite se še enkrat na Jezusa! da, nihče ni nikoli trpel tolikih smrtnih bolečin. Drugim ljudem so take bridkosti zelo polajšane s tem, da jim ostanejo do zadnjega prikrite; Jezus pa je že vse naprej vedel, večkrat o tem govoril in zlasti na Oljski gori zadnji večer že naprej v svojem sreću čutil, kar je imel drugi dan v resnici trpeti. Sam potoži svojim odbranim: *Moja duša je žalostna do smrti* in v tem razodene, da njegovo Srce občuti smrtne bridkosti. Srčne stiske postanejo tako velike, tako grozovite, da se mu po obrazu ulijejo kaplje krvavega potu. In kar se je godilo veliki petek: grozovita pot na Kalvarijo, pribijanje in umiranje na križu je prebridkostno, da bi mogel kdor dopovedati. A Jezusovo junaško srce je vse do konca potrpežljivo preneslo!

Lahko tedaj ta nebeški Gedeon stopi pred vse one, kateri trpijo in v bridkosti zdihujejo, ter jim zakliče: „Kar vidite mene delati, to delajte tudi vi! *Kdor hoče za menoj, naj vzame svoj križ na ramo.*“ Mehkužni svet seveda tega ne razume, posvetni lahkoživci tega ne slišijo. Kadar jih zadene kaka večja bridkost, so vsi obupni, se ne dajo utolažiti, celo življenje si vzemó. Vse drugače pa pravi služabniki Jezusovi: ravno v trpljenji se še-le prav tesno oklenejo Jezusa. Življenje svetnikov in svetnic Božjih nam priča, da najvišjo stopinjo svetosti so dosegli ravno tisti, kateri so največ trpeli. Bog je pa tudi svoje največje ljubljence na zemlji s tem poplašal, da jim je pošiljal veliko trpljenje.

Kaj pa mi? Trpljenja se toliko bojimo. Vsaka malenkost nas že prestraši . . . Tožimo vsacemu, kdor nas hoče poslušati. Znaprej mora biti drugače. Glejmo na Jezusa; pa ne le zato, da bi se čudili njegovemu junaštvu, marveč, da se trudimo posnemati ga, kolikor je nam móči.

Predno končam, še kratko vprašanje: Od kod pa je zajemalo božje Srce Jezusovo toliko moč? in od kod so jemali svetniki in svetnice svojo junaško moč? Odgovor je čisto kratek: v ljubezni! Ker je Jezusovo Srce neizmerno ljubilo svojega nebeškega Očeta, je bilo tako močno, da je vsikdar spolnilo njegovo sveto voljo; ker je ljudi neizmerno ljubilo, je toliko trpelo zanje in se zanje darovalo! Ker so svetniki in svetnice Božje v resnici ljubili Boga in bližnjega, zato so bila njih srca tako junaška, tako močna. Da pa je dandanes



med nami tako malo resnično dobrih, blagih in plemenitih sre, toliko pa zlobnih in grešnih, pride odtod, ker jim božja ljubezen v sreč ugasuje! Če torej hočemo, da bodo naša srca kaj vredna, zanetimo v njih ogenj svete ljubezni. Kakor je dal Gedeon svojim junakom gorečo bakljo v sredi vrča, tako tudi srčno prosimo, da bi naš nebeški Gedeon Jezus Kristus zažgal v srcih naših goreč plamen svete ljubezni. Ako nam bo v sreč gorela prava krščanska ljubezen do Boga in do bližnjega, bomo s Kristusom zmagovali, in če s Kristusom zmagamo, se bomo tudi s Kristusom veselili na veke. Amen.

## 2. Skrb za dušo.

Komu izmed vas bo osel ali vol v studenec padel, in ga ne bo izlekel precej sobotni dan? Luk. 14, 5.

A. 1. Prerok Danijel je bil v levnjak vržen . . . Habakuk mu prinese čudežen obed . . . sedmi dan pride ga kralj mrtvega obžalovat . . . pa ga vidi med levi še živega ter ga potegne iz levnjaka. (Dan. 14.)

2. Tako tudi nas grehi in strasti potegnejo v jamo pekla med leve ali satane, ki nas bodo pohrustali, ako se jih prej ne rešimo . . . če svoje duše ne potegnemo iz jame pregreh, — kakor nas mili Jezus danes opominja, govoreč: *Komu izmed vas bo osel ali vol v studenec padel, in ga ne bo izlekel precej sobotni dan?* (Luk. 14, 5.)

3. Ti skrbiš za ljubo živinico in prav storiš. Ti skrbiš za osla, vola, kravo, svinjo . . . svojo dušo pa treščiš v blato . . . za dušo malo ali nič ne skrbiš . . . da bi torej v bodoče tudi svoje duše ne pozabili, vam želim danes govoriti o skrbi za dušo, zato pa rečem: 1. za dušo moramo skrbeti, 2. posebno v nedeljah.

B. 1. Jezus je svojim učencem govoril: *Ne bojte se tistih, kateri telo umoré, duše pa ne morejo umoriti, temveč bojte se veliko bolj tistega, kateri more dušo in telo pogubiti v peklo.* (Mat. 10, 28.) In tako je njim in nam, pa tudi vsem naznanil, da moramo za dušo najbolj skrbeti, katero nam je a) Bog dal. Iz ila narejeno telo Adamovo je bilo še mrtvo; ustvaril je Bog še dušo in jo vdihnil v telo . . . oživelo je . . . Še zdaj Bog vsakemu človeku dá dušo; božja podoba je . . . ker *Gospod umori in oživilja* (I. Kralj 2, 6.); je neumrjoča . . . za nebesa, . . .



b) Zato nas Jezus opominja za dušo skrbeti, da jo v nebesa spravimo . . . v priliki zgubljene ovčice . . . in iskane desetice . . . Ali pa danes: kdo je osel v kapnici, ali vol v studencu? . . . To so neumni grešniki, kateri živinsko življenje imajo, kateri za dušo svojo manje skrbijo, ko za svojega psička, kateremu dajo svoj grizljaj kruha, mesa . . . svojo dušo pa pusté v kaluži pregrešnosti . . .

c) Svetniki so pa skrbeli za svojo dušo na vso moč. *Ena duša, eden Bog, ena večnost*, je sv. Terezija zdihovala, da bi svoje duše ne pozabila. So molili . . . svojo dušo iz pregrešne jame izvlekli . . . radi trpeli . . . Sv. Rozalija, (petek je imela god,) nežna deklica . . . v samoti Bogu služi . . . čudovito zatajevanje! Samo da si reši svojo dušo . . . Tako mi . . . vsak dan . . . vedno . . . posebno pa:

2. ob nedeljah moramo za svojo dušo skrbeti. Zakaj neki pravi Kristus: ali ne bo osla izvlekel precej „sobotni dan“ . . . Namesto sobote mi kristijani svetimo nedeljo. Mili Zveličar nas torej uči, da ravno nedelja je za skrb duše primerni . . . določeni čas:

α. Ker preneha vsakdansko delo in trud. Slavček v tihi in mirni noči najlepše poje . . . Ti v svetem nedeljskem miru najlozje moliš ali za dušo skrbiš, ko te nihče ne moti . . .

β. Ker se obslužava javna služba božja . . . sv. maša . . . spoved . . . obhajilo . . . molitve skupne . . . petje . . . To te gane, iz mlake potegne . . . vzdigne . . . Kalvinec, krivoverec, je bil v Rimu pri sv. maši . . . se je spreobrnil . . . (III. Cass. 57.)

γ. Ker se ob nedeljah pridigova . . . prešine — vzdigne grešnika . . . Sv. Frančišek Asiški . . . sliši pridigo: *Kaj hasni človeku, če bi si ves svet pridobil* . . . začel je za dušo skrbeti . . . In enako se je sto in sto družih po poslušanju besede božje spreobrnilo . . . trdovratnim se je srce omečilo . . . mlačnim se vnelo k novi gorečnosti . . .

Č) Sv. Alfonz Ligvori je svoje tovariše umirajoč prosil: „Otroci moji! rešite svojo dušo.“ Tako za sklep, ko sem vam o skrbi za dušo govoril, tudi jaz vam rečem: „Otroci moji! rešite svojo dušo, skrbite za njeno zveličanje . . . posebno ob nedeljah jo izlecite iz grešne jame . . . jo operite v rešni krvi Jezusa Kristusa, da se bo nekdaj čista in zveličana vzdignila k našemu nebeškemu Očetu! Amen.

Simon Gaberc.



## Praznik rojstva Marije Device.

### Marija naša mati — mi Marijini otroci.

Sedaj, otroci, poslušajte me: blagor jim, ki ohranijo moja pota.

Preg. 8, 34.

Kaj gromé topovi, da odmeva mogočni, zrak pretresujoči glas vse na okoli? Kaj vihrajo raznobarvne zastave na visokem gradu, po javnih poslopijih? Kaj se zbirajo trume praznično oblečenih vojakov, kaj tako veselo igra vojaška godba? Kaj prihajajo v hišo božjo najvišji državni dostojanstveniki, ko vendar ni od Cerkve zapovedan praznik? To je rojstni dan Nj. Veličanstva, presvitlega cesarja! Ta dan se radosten dozdeva celo priprostemu državljanu, ki ljubi in spoštuje dobrega vladarja. — Kaj pomeni to, da so danes ti otroci tako zadovoljni in veseli? Danes obhajajo rojstni dan preljube jim matere, kateri iz srca želé vse dobro; ta dan jim je dan veselja, ker ni je tesnejše vezi, kakor je vez ljubezni, ki veže z materjo otroka. — Čemu pa, predragi v Gospodu! ti primeri o rojstnem dnevu presvitlega cesarja in ljube matere? Ti primeri služite naj nam, da bolje spoznamo imenitnost današnjega praznika, rojstnega dné naše mogočne Kraljice zemlje in nebes, rojstnega dne naše premile Matere Marije. *To je dan, katerega je Gospod naredil*, tako danes smelo govorimo s sv. pismom; to je dan, katerega je Gospod naredil v proslavo svojega sv. imena, v odrešenje revnega rodu človeškega; to je dan, ko je zagledalo luč sveta presv. dete, že prvim starišem v raju objubljeno; to je dan, ko je sv. Ana porodila svetejšo hčer Marijo; to je dan, ko nam je dal dobrotljivi Bog mesto prve Eve, ki nas je po grehu pahnila v nesrečo, drugo Evo, drugo Mater, Marijo brez madeža spočeto, ki nam odpira vrata nebeškega raja. Da, resnično: Marija je naša prava duhovna Mati, in mi, predragi v Gospodu, smo Marijini otroci. Kakor se veselé pridni otroci rojstnega dné svoje ljube matere, ter se hvaležno spominjajo dobrot, katere jim je njena roka podelila: tako je prav in spodobno, da tudi mi, katoliški kristijanji, slovesno in radostno praznujemo rojstni dan svoje prevzvišene Matere Marije, ter se hvaležno spominjamo neštevilnih in necenljivih dobrot, katere so nam došle ter nam še dohajajo po tej milostipolni Materi. Premišljujmo torej danes: I. da je Marija naša Mati, II. da smo mi Marijini otroci. — V imenu Jezusa in Marije!



I. 1. Ko je bil hudobni duh vsled svoje zavisti zapeljal prve stariše v greh, tedaj se je zagrozil pravični Bog tej kači: *Ker si to storila, plazila se boš po trebuhu vse dni svojega življenja; iz te žene pa se bo rodila, ki bo tebi glavo strla.* Ta mogočna žena, ki je hudobnemu duhu vzela moč, je Marija; kakor je prva Eva po telesu mati vseh ljudi, tako je Marija duhovna Mati vseh po Kristusu odrešenih ljudi. Tako govori sv. Epifanij: *Eva je prinesla ljudem začetek smrti, ker je po njej prišla smrt na svet; Marija nam je dala začetek življenja, ker iz nje se je rodil Začetnik življenja,* in isti cerkveni učenik pravi: *Po Mariji je prišlo življenje na svet, zato je Marija Mati vseh v milosti božji živečih.* Isto trdi sv. Janez Damascen rekoč: *Danes se je rodila ona, po kateri se mi vsi prerodimo.* Marija je torej naša prava Mati, ker po njej dobivamo pravo duševno življenje, izvirajoče iz milosti božje, po kateri smo združeni s Kristusom; življenje naše duše je milost božja, je Jezus Kristus; oboje nam dojde po Mariji, ona je torej resnično naša duhovna Mati.

Marijo nam je v Mater izročil sam Jezus Kristus v poslednjih trenutkih svojega življenja. Stopite, prelubi v Gospodu! v duhu tje na grozno Kalvarijo, kjer visi Odrešenik sveta mej nebom in zemljo ter preлива še zadnje kaplje svoje presvete Krvi za grešni svet; že je mnogo pretrpel za ubogi rod človeški, že je molil za svoje sovražnike, že je obljubil razbojniku na desnici nebeški raj: vir njegove ljubezni do ljudi ni še usahnil, še enkrat obrne svoje s krvijo zalito oko proti zemlji: tam vidi stati v globoko žalost vtopljeno svojo Mater Marijo in najljubšega učenca Janeza ter pravi učencu: *glej, tvoja Mati,* njej pa: *žena, glej tvoj sin.* Te besede Zveličarjeve na križu, predragi kristijanje, so njegov testament ter ne veljajo le za aposteljna Janeza, ta namreč kot apostelj je zastopal Kristusovo Cerkev na zemlji, zato je govoril Jezus v njegovi osebi vsem vernim kristijanom, vse je izročil kot otroke v varstvo svoji presv. Materi Mariji.

2. Sveta pa je ljudem poslednja volja umrlega človeka, oporoka se mora spolniti po volji in želji rajnika; svetejša gotovo je bila poslednja volja Zveličarjeva Mariji. Ona, ki je z Jezusom vse darovala, kar jej je bilo najdražjega na svetu, za uboge Adamove otroke, hotela je vestno spolniti oporoko svojega božjega Sinú ter z ljubezni polnim srcem sprejela kot svoje otroke ude Kristusove Cerkve na zemlji: katoliške kristijane. Od tistega časa ni nehala Marija kakor najboljša Mati skrbeti za otroke sebi izročene. Kako pa skazuje Marija to materno skrb za nas? Ona nas ljubi, ljubi več, kakor more



katerakoli zemeljska mati ljubiti svoje dete, in kako bi tudi ne? Saj so bile duše kristijanov v zakramentu sv. krsta oprane s presv. Krvijo njenega božjega Sina, saj so te duše postale tempelj sv. Duha, saj Jezus sam te duše toliko ljubi, da jim daje v hrano svoje lastno Telo; kako naj jih torej Marija ne bi ljubila? Marija je resnično polna najčistejše ljubezni do nas, in to ljubezen nam ona tudi dejansko razodeva, ker ona ni le Mati ljubezniva, ampak tudi Mati mogočna. *Mnogo hčer nabralo si je bogastva, ti premagala si vse* (Preg. 31, 39.) te besede sv. pisma veljajo Mariji. To svojo mogočnost vporablja Marija vedno v pomoč svojim otrokom, katoliškim kristijanom. Ne nazivlje je zastoj sv. Cerkev *pomoč kristijanov*, ker po besedah sv. Brnarada *se nikdar še ni slišalo, da je Marija koga zapustila, ki je v svojih potrebah k njej pribežal*. In resnično, pojdite po širnem svetu okrog, kjerkoli sije solnee prave Kristusove vere, katero oznanuje katoliška cerkev, komaj boste našli hišo božjo, kjer ne bi stal altar Mariji posvečen, kjer ne bi pravi kristijanje zaupljivo se zatekali k tej Materi vseh milosti: tam v tih dolini izmed zelenih dreves se dviga beli stolp samotne cerkve — to svetišče je Marijino, kjer deli ona milosti svojim otrokom; tam na strmi pečini dviga se ponosno krasni tempelj — to svetišče je Marijino, kjer deli ona milosti svojim otrokom. Kaj pomenijo podobe, ki visé ob stenah teh svetišč, kaj zlato, srebro, ki se sveti na altarju preblazene Device, kaj te palice hromovih na svetem mestu? To so znamenja milosti duševnih in telesnih, to so znamenja srčne hvaležnosti pobožnih duš za darove, katere jim je podelila Mati dobrotljiva, Mati ljubezniva, Marija! So mar to le prazne besede? Ne, predragi! ker v naših dneh, po naših krajih godili so se in se godé čudeži vsake vrste na priprošnje Marije, čudeži potrjeni od sv. cerkve, katerih tajiti ne morejo zagrizeni sovražniki sv. vere, dasi so vse sile napeli, da bi osramotili verne kristijane — zastoj! Marija se je skazala milostljivo Mater svojih otrok, skazala se očitvidno pred vsem svetom, pred svojimi sovražniki — neizbrisljivo bo v cerkveni zgodovini devetnajstega stoletja mesto Lourdes na Francoskem, kjer je podelila brezmadežna Devica toliko milosti duševnih in telesnih svojim otrokom! In kje skazuje Marija svoje milosti? V katoliški cerkvi in nikjer drugod! Marija torej deli svojim otrokom dobrote ter jim ob enem kaže pravo pot, ki pelje v raj nebeški, to je sv. vera, kakor jo uči katoliška cerkev. Katoliški kristijanje so torej pravi Marijini otroci, katoliškim kristijanom je Marija prava Mati.

II. Ako je pa Marija toli dobrotljiva Mati svojim otrokom, ni mar povse pravično, da se njeni otroci v vseh svojih potrebah



zaupljivo k njej zatekajo, dobro vedoč, da njeno Materino srce ne odreče, ne zavrže nobene pravične prošnje! Naša dolžnost je torej, predragi v Gospodu! da v svojih duševnih, pa tudi telesnih potrebah iščemo pomoči pri Mariji brez vsacega strahu in tako zaupljivo, kakor otroci pri svoji telesni materi; da, še z mnogo večjim pogumom, z mnogo večjo zaupljivostjo se je nam bližati k Mariji, kakor k telesni materi, zato ker telesna mati lahko prošnjo zavrže, tudi ako je pravična, Marija pa pravične prošnje ne zavrže; telesna mati je revna in nam vselej pomagati ne more, Marija pa je bogata in mogočna, katere priprošnja vse premore; Marija torej hoče in more pomagati v vseh potrebah.

Toda nekaj zahteva Marija od nas, da našo prošnjo usliši; ona je naša dobrotljiva Mati, zato pa zahteva od nas, da smo njeni pravi otroci. Kateri so ti pravi otroci? Oni, ki svojo mater ljubijo in spoštujejo, poslušajo in ubogajo, njene lepe lastnosti posnemajo. Glejte, preljubi, enake so tudi dolžnosti kristijanov do Marije, ker ona sama nas opominja z besedami sv. pisma: *Sedaj, otroci, poslušajte me, blagor jim, ki ohranijo moja pota!* Te besede pač nimajo drugega pomena, kakor da moramo poslušati prelepe nauke, katere nas uči Marija s svojim življenjem, da moramo tudi sami po teh naukih svoje življenje vravnati; potem, ako bomo to storili, bomo srečni, bodo naše prošnje Mariji prijetne, nas bo ona rada uslišala, potem bomo dobili od Gospoda primerno plačilo po besedah sv. pisma: *Blagor človeku, ki mene posluša in čuje pri podbojih svojih duri — kdor mene najde, najde življenje ter prejme zveličanje od Gospoda.* Torej ako hočemo biti pravi Marijini otroci, ni dovolj, da radi poslušamo ali beremo, kar se nji v čast govori ali piše, marveč potrebno je, da svojo otroško ljubezen do Marije dejansko skazujemo s tem, da po njenem vzgledu živimo, ker le tako nam je mogoče najti Marijo in po nji zveličanje. Naša dolžnost je, Mariji se priporočevati vsak dan, pa naša dolžnost je tudi vaditi se vsak dan v ponižnosti in potrpežljivosti ter s popolno udanostjo v voljo božjo prenašati križe in težave tega življenja; dolžnost naša je, Marijo prositi pomoči v dušnih in telesnih potrebah, pa naša dolžnost je tudi, bližnjemu v dušnih in telesnih potrebah, kolikor nam je mogoče, pomagati vsaj z molitvijo, če drugega ne moremo; naša dolžnost je, zateči se k Mariji, da nam izprosi odpustčanje grehov in milost božjo; pa naša dolžnost je tudi, iz srea odpustiti onim, ki so nas razžalili; dolžnost naša je Marijo častiti; pa dolžnost naša je tudi, prositi posebno za tiste, ki Marije ne časté; naša dolžnost je, k Mariji se zateči, kedar



nas napadajo skušnjave; pa naša dolžnost je tudi, ogibati se skrbno grešnih priložnosti in v skušnjavah srčno in nevstrašeno se bojevati zoper sovražnike svoje duše; naša dolžnost je Mariji se priporočevati za srečno zadnjo uro, pa naša dolžnost je tudi tako živeti, da nam bo Marijina priprošnja res vspešna ob smrti uri. Ako bomo tako ravnali, tako živeli, predragi kristijanje! tedaj bomo pravi, pokorni Marijini otroci, tedaj bo tudi Marija naša dobra, milostljiva Mati.

Zato premišljujmo večkrat visoke prednosti, s katerimi je milostljivi Bog pred vsemi Evinimi hčerami obdaroval Marijo ter častimo jo, kakor se spodobi častiti tako sveto in tako mogočno Mater. Premišljujmo večkrat njeno sveto življenje in prelepe čednosti, posebno cvetlico čednosti, sveto čistost in podlago čednosti, krščansko ponižnost, ter potrudimo se, da jo tudi posnemamo, kolikor nam dopuščajo naše slabe moči. Premišljujmo večkrat Marijino materino ljubezen do nas in neštivilne dobrote, katere nam deli z radodarno roko, ter zahvaljujmo se ji iz srca za toliko dobrotljivost, pa prosimo jo tudi vedno zaupljivo za pomoč. — Današnji dan pa še posebno, preljubi v Gospodu, zahvalimo Boga iz dna srca, da nam je dal tako dobrotljivo, tako mogočno Mater Marijo, katero je postavil delilko svojih milosti; danes posebno počastimo kot verni otroci svojo vzvišeno Mater, proseč jo, naj nam ostane vedno zvesta, skrbna Mati ter nam pomaga, da bomo njeni pokorni otroci; naj sprejme v svoje zavetje vse verne kristijane katoliške Cerkve, naj se usmili revnih grešnikov, vsem pa naj izprosi pri Bogu srečno zadnjo uro, milostno sodbo in večno življenje v nebesih. Amen.

IV. Slavec.

## Praznik Imena Marijinega.

### I. Sv. Cerkve boj in zmaga.

Boj je človeško življenje na zemlji.

Job. 3. 1.

Marija — kakšni občutki prešinjajo srce katoliškega kristijana, kadar izgovori ali sliši to sveto ime! Marija, v tem imenu najdeš vso žalost in bridkost; Marija, v tem imenu najdeš vso srečo in radost; Marija, v tem imenu najdeš vse upanje in tolažbo; Marija, prebivajoča še v tej solzni dolini, je bila pravo morje grenkosti, zakaj kolikor je njeno Srce občutilo žalosti, toliko je ni občutilo



nobeno človeško sree. Marija pa si je s svojim trpljenjem na zemlji zaslužila toliko slavo in radost v nebesih, da presega vse angelje in svetnike. Zato pa je tudi Marija, o kristijan, tvoje upanje, tvoja tolažba! Kakor je bilo Marijino življenje na zemlji polno nadlog in britkosti, tako tudi tvoje življenje ni prazno tuge in žalosti; ako pa ti po izgledu in s pomočjo Marije svoje trpljenje potrpežljivo nosiš, dobil boš tudi za to primerno plačilo v nebesih. Meniš pa, da si sam ti, kateremu je Bog mej veselje namešal bridko žalost? Čuj, kaj pravi apostelj: *Vsi, ki hočejo pobožno živeti v Kristusu, bodo trpeli preganjanje*. Torej vsi, eden več, drugi manj, eden na telesu, drugi na duši, trpljenje pa je usojeno vsem, ki hočejo Bogu služiti. Prebiraj životopise svetnikov in svetnic Božjih ter imenuj mi enega, ki ni v svojem življenju nič trpel — zastoj ga iščeš, našel ga ne boš, zakaj vekomaj resnične ostanajo besede Jezusa Kristusa: *Kdor hoče priti za mano, naj zataji samega sebe, naj naloži svoj križ ter naj hodi za mano*.

Marijino življenje je podoba življenja posameznega kristijana, je podoba katoliške Cerkve na zemlji. Radost in žalost, boj in mir se vrsté, kakor letni časi. Marija je trpela, sv. Cerkev trpi; Marija je potrpežljivo prenašala svoj križ in tako dobila krono večne slave, sv. Cerkev voljno trpi in v potrpežljivosti zmaga vedno in slavno svoje nasprotnike. — *Boj je človeško življenje na zemlji*, je rekel pobožni Job, boj je življenje katoliške Cerkve na zemlji, pa krvavemu boju sledi slavna zmaga, in ta je sv. Cerkvi zagotovljena od njenega božjega Ustanovitelja, Jezusa Kristusa. Ta neprestani boj Kristusove Cerkve na zemlji in njena zmaga bodi predmet današnjemu premišljevanju, katero hočemo začeti v imenu Jezusa in Marije.

I. Mala ladjica, na kateri se je prepeljal nekaj naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus čez Genezareško jezero, je bila podoba svete Cerkve na zemlji. Mirna je bila voda, ko je ladjica odrinila od brega, toda kmalo jo zgrabi divji vihar, in požrešni valovi jo žugajo pogrezniti v globočino; obupajoč že in strahu trepetaje prosijo učenci Gospoda pomoči: *Gospod, otmi nas, poginemo!* Na Jezusovo besedo nastane velika tišina in ladjica zopet mirno plava po gladkem jezeru. — Enaka, predragi, je usoda katoliške Cerkve na zemlji; odkar so začeli aposteljni binkoštno nedeljo oznanovati sv. evangelij ter staviti prvo podlago velikanskemu posloppju, sv. Cerkvi, ni preteklo stoletje, da bi ta Cerkev ne skusila zagrizenega sovraštva svojih nasprotnikov.



In to ni čudno, ker Kristus je prerokoval: *Ako so mene preganjali, preganjali bodo tudi vas.* Odprimo zgodovinsko knjigo in uresničene najdemo besede Zveličarjeve. Prvi, ki so se z vso silo zaganjali v Kristusovo Cerkev, so bili oni, ki so zavrgli Jezusa Kristusa, hudobni Judje, polni zlovolje in zavisti, videč tako hitro rasti drevo sv. Cerkve, katero so hoteli že v kali zatreti s tem, da so na križu umorili Sina božjega. Preganjali so aposteljne in verne kristijane, zapirali jih po ječah, bičali in morili, kamenjali sv. Štefana, ubili sv. aposteljna Jakoba — pa kaj so dosegli? Slavni Jeruzalem je bil razrušen do kamna, trdovratni Judje, kar jih ni padlo pod sovražnikovim mečem, so bili po vsem svetu razkropljeni, kakor zgubljeno ljudstvo brez domovine; drevo sv. Cerkve pa se je ukoreninilo, pognalo močne veje ter po vsem svetu razširjalo prijetno vonjavo svojega cvetja. — Kar so Judje začeli, so nadaljevali paganski rimski cesarji, ki so skozi 300 let skoraj neprestano prelivali nedolžno kri vernih kristijanov; na tisoče, da, celó na milijone jih je radovoljno darovalo svoje življenje za sv. vero — pa kaj so dosegli rimski cesarji? Porušeno je in zatrto nekdanj tako veliko, tako mogočno rimsko cesarstvo, le razvaline pričajo še o nekdanji slavi; toda na teh razvalinah stoji trdno, neomajano ter se krasno razcvita drevo katoliške Cerkve. Tako je sv. Cerkev slavno zmagala svoje prve nasprotnike, zmagala s pomočjo svojega božjega Ustanovitelja, ki je rekel: *Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, — jaz sem z vami vse dni do konca sveta.*

Pa je bil s tem že dovršen boj sv. Cerkve? Sedaj naj bi uživala vedni mir? To ni bilo mogoče, zakaj ne? Zato, ker prvi in najhujši sovražnik večnega Boga, bil je tudi vsikdar najhujši sovražnik vsih stvari božjih, v prvi vrsti Kristusove Cerkve na zemlji. Kako naj bi on, ki je vsled črne zavisti pahnil človeka v grozno nesrečo, ter mu zaprl vrata nebeskega raja, sedaj mirno gledal, kako katoliška Cerkev po svojem božjem nauku kaže ljudem pravo pot v nebesa? Zato, glejte, je hudobni duh, ta prijatelj teme, vzbudil v naročju sv. Cerkve same hudobne ljudi, je napravil nemir v družini, je naščuval proti materi njene lastne otroke. — Komaj se je zagrnila zemlja nad telesi kristijanov, ki so zmagoslavno izdihili svoje duše za sv. vero, že se napravljajo na boj proti Cerkvi ljudje polni ošabnosti, podedovane od zavrženega angelja, ter hočejo s krivimi nauki otemniti svetlobo in ugasniti luč prave vere. Spolnile so se besede aposteljnov: *Prišel bo čas, ko ne bodo več poslušali zdravih nauk, ampak si bodo po svojih mislih izbirali učitelje, ki le ušesa žgačejo; od resnice bodo*



*obrnili svoj posluš, obrnili pa ga bodo k pravljicam.* (II. Timoth. 4.) To se je zgodilo po krivovercih, ki so pokvarili čiste resnice sv. vere, se protivili edino pravi razlagi sv. pisma, kakoršno podaja in more podajati samo katoliška Cerkev, ki so se več zanašali na svojo puhlo učenost, kakor na modrost sv. Duha, ki vlada katoliško Cerkev; zato so zapustili pravo luč, *ki razsvetli vsacega človeka, ko pride na ta svet*, ter zabredli v gosto tème vsakovrstnih zmotnjav. — To pa se ni godilo v starodavnih časih, marveč v vseh stoletjih ter se godi še dandanes pred našimi očmi. Kaj govore ali pišejo dandanes mnogi tako zvani učeni ljudje po šolah, knjigah in časopisih? Smešijo, kjer morejo, Kristusovo Cerkev in njene nauke in njene služabnike; sveto pismo jim je prazna izmišljotina, Jezus Kristus navadni človek, njegov namestnik papež, človek vreden zaničevanja, duhovniki nazadnjaki in nevedneži, njihovi nauki bedarija. Kaj pa imajo taki ljudje vendar še za resnico? Stare bajke o bogovih, katerih nikdar ni bilo, in pa vse, kar se rodi v njihovi prazni glavi; trobijo po svetu, da so veliki učenjaki, ki so vso modrost sami pojedli, v resnici so pa pritlikavec in nevedneži, ki ne znajo od krščanskega nauka niti toliko, kolikor zna šolarček, ki je pogledal skozi vrata v prvi razred ljudske šole. Taki ljudje pa potem pišejo in govore ob vsaki priliki proti katoliški Cerkvi in njenim naukom. Človeška pamet jim je vsevedna, sv. vera pa neumnost! O ti uboga človeška pamet, kako majhna si v primeri s sveto od Kristusa nam razodeto vero! Predragi, ako postavite pri belem dnevu na solnce gorečo svečo, ali mislite, da bode vsled tega solnce otemnelo? Taka sveča v solnčni svitlobi je človeška pamet v luči sv. vere. Kolikor presega Modrost božja modrost človeško, toliko presega svetloba luči sv. vere človeško pamet. Ali mislite torej, da bodo ti posvetni laži-učenjaki otemnili ali celó upihnili luč svete vere? Nikdar! zakaj vekomaj resnične ostaneje besede Kristusove: *Jaz sem pot, resnica in življenje. — Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.*

Tudi dandanes torej ima katoliška Cerkev mnogo zakletih sovražnikov, ki so se zarotili, da jo hočejo pokončati. Sv. Očetu papežu so vzeli posvetno oblast, oropali ga časnega premoženja, pa osramoteni morajo priznati, da je sedaj papeževa moč in upliv večji ko kedaj. Iztrgali so sv. cerkvi šole, da bi tem lažje zasejali svoje krive nauke v mlada srca še nedolžne mladine, češ, ako imamo šole, imamo vse; pa tudi katoliško ljudstvo se je začelo gibati ter zahteva nazaj svoje svete pravice. Ukradli so cerkvam časno premoženje, češ, ako tega ni, bodo duhovniki kmalu zginili in mi bomo samovlastno gospodovali;



pa verni kristijanje svojih duhovnih pastirjev ne zapusté. Tudi na uboge samostanske device so izlili svoj srd, kakor da te pobožne in pohlevne revice nimajo pravice živeti, ter jih prepodili iz mirnega zatišja, kjer so svetu več koristile s svojimi molitvami, kakor vse krdelo posvetnih učenjakov s svojimi lažnjivimi spisi. — Cerkvene ustanove se uničujejo, resnici sv. vere se bije v obraz, božje in cerkvene postave se očitno smešijo, Boga in sv. Zakramente sme že vsak paglavec brez kazni preklinjati; neločljivosti vezi, v zakramentu sv. Zakona posvečene, posvetna postava mnogokje več ne pozna. — Kam pa pripelje vse to? Vse to pripelje slednjič do strašnega spoznanja, da je človeška družba daleč zašla s prave poti, ter da je treba napeti vse moči, da se še reši, kar je rešiti mogoče; vse to pripelje slednjič do spoznanja, da le nauki sv. katoliške Cerkve so edino pravi in zmožni ohraniti človeka na potu čednostnega življenja, da le ti nauki varujejo tudi posvetne države, da se ne zrušijo; zakaj kdor ne spoštuje duhovne oblasti sv. Cerkve, tudi posvetne oblasti spoštoval ne bo; kdor se ne boji Boga, nima uzroka bati se človeka. Ali pa se morda bojiš, o kristijan, da bodo ti tako mnogobrojni in mogočni sovražniki naposled vendar zmagali in uničili sv. Cerkev? Nikdar! zakaj neovrgljiva resnica so besede Kristusove, da njegove Cerkve moči peklenske ne bodo zmagale, zato, ker je On ž njo vse dni do konca sveta. *Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.*

II. Pa poreče morda kdo: „Kaj pa meni to mar, ako ima sv. Cerkev toliko sovražnikov? Kristus jo varuje, torej ne more pasti, pa dosti! Jaz živim, kakor katoliški kristijan po sv. veri ter upam, da enkrat srečno dosežem svoj namen, za drugo pa meni ni mar!“ Jeli tako govorjenje pametno in pravično? Prijatelj, ako v mestu ali vasi, kjer stoji mej drugimi tudi tvoja hiša, nastane ogenj v sosedovi hiši, bodeš mar ti roke križem držal in mirno gledal, kako švigajoči plamen požiga vse na okoli, ter ne boš pomagal gasiti, da se ne bo tudi tvoje hiše ogenj prijel? Ali bi ti v tem slučaju tudi rekel: „kaj mene ogenj skrbi, saj moja hiša ne gori? Glej, enako je tudi tvoja duša, je tvoja vera, je tvoje zveličanje v nevarnosti, ako le mirno gledaš, kako besni sovražniki strastno napadajo tudi tvojo duhovno Mater, katoliško Cerkev. So mar to pravi, dobri otroci, ki se nič ne zmenijo za to, da kdo o njihovi materi slabo govori, njene lepe nauke smeši? In je to pravi kristijan, ki se nič ne zmeni za to, če hudobneži z blatom ometavajo njegovo duhovno Mater, sv. Cerkev, ter smešijo nauke in svete resnice, katere ona uči? Ali naj bo katoliškemu kristijanu vse enako, kako se podučujejo njegovi otroci, kakšne



postave se dajejo, da-li se nedelje in prazniki posvečujejo, da-li se nedolžni mladini očitno pohujšanje daje? Te in tem enake reči ne morejo biti pravemu kristijanu vse eno, zakaj Kristus pravi: *Kdor ni z mano, je zoper mene; kdor z mano ne pobira, ta raztresa.* Torej je vsakega pravega katoliškega kristijana sveta dolžnost, da se z vso močjo bori proti nasprotnikom svete vere. Toda, kdor hoče na vojsko, mora imeti orožje; in kakšno orožje je na ponudbo tebi, o kristijan, zoper nasprotnike sv. Cerkve?

Prvo orožje je *goreča molitev*. Učenci v ladjici, katero je žugal vihar potopiti, so prosili Jezusa: *Gospod, pomagaj nam, poginemo!* in so bili uslišani. Enako klicati moraš tudi ti, o kristijan: *Gospod, pomagaj nam v tej sili; glej, sovražniki nas obdajajo od vseh strani, žugajo nam ukrasti najdražji zaklad, sv. vero, zato pomagaj nam, da ne poginemo!* — Ako pa ti sam za-se misliš, da si dovolj trdno ukoreninjen v sv. veri, da te ne more lahko podreti vsak vihar, ali pa smeš pustiti, da toliko tisoč tvojih bratov pada v nenasitljivo žrelo hudobnega duha, dasi bi jim ti lahko na pomoč prihitel s pobožno molitvijo? O, kadar se vgnjezdi v deželo kužna bolezen ter zahteva sto in sto človeških žrtev, kadar prihrumi vremenska nesreča nad polja in vinograde, tedaj so kristijanje kmalu pripravljeni za molitev. Ali naj torej roke križem držimo, ako vidimo, da kruti sovražniki sv. Cerkvi sekajo nemile rane v dobrotljivo srce trgajoč ji iz naročja sto in tisoč otrók, katere brez usmiljenja mečejo v peklenko brezdno? Torej pobožna, *goreča molitev* je prvo orožje, katero moramo sukati proti sovražnikom sv. Cerkve. Nasprotniki sv. Cerkev preklinjajo, ona pa za nje moli, to je prava krščanska ljubezen.

Drugo orožje je to, da po sv. veri živiš, da božje in cerkvene zapovedi vestno spolnuješ; zakaj, ako hočeš, da bo tvoja molitev Bogu prijetna, moraš voljo božjo spolnovati. V tem bodo vsi, tudi tvoji nasprotniki, spoznali, da si pravi kristijan, ako živiš, kakor te vera uči, ako Boga nad vse, in bližnjega ljubiš, kakor sam sebe. Naj te tvoji sovražniki opravljajo in zaničujejo, kolikor hočejo, samo tega naj ti ne morejo reči, da si slab kristijan, ker to bi bila za te resnična sramota in škoda!

Tretje orožje je tesna zveza dobro mislečih, gorečih kristijanov. Ako molitev pravičnega (po besedah sv. pisma) *oblake predere*, je gotovo, da skupna molitev pobožnih kristijanov Boga, da tako rečem, prisili, da jo usliši. Imamo, hvala Bogu, lepo število pobožnih bratovščin in društev; tu se goji skupna molitev, tu so



srca pravičnih kristijanov ene misli in želje, te bratovščine in društva so, da tako rečem, močne trdnjave, na katerih si razbijajo svoje trmaste glave sovražniki Kristusove Cerkve. Zato, kristijani, združite se, ker v edinosti je moč, in s združenimi močmi boste mnogo pripomogli k slavni zmagi sv. vere; pa ne mislite, da bo kaj zastonj, Jezus Kristus bo obilno povrnil vse, kar ste tu njemu v čast storili.

Da pa bode naša zmaga tem slavnejša, stopimo pod varstvo Matere božje. Devica Orleanska na Francoskem je pogumno peljala vojake proti sovražniku, in zmaga Francozov je bila sijajna; Marija Devica bodi naša voditeljica, pod njenim praporom se srčno bojujemo, tu se ni bati poraza! Zato tudi slavni Leon XIII. toliko navdušuje kristijane, naj časté Marijo, ker od nje pričakuje pomoči in rešitve iz sedanjih stisk sv. Cerkve. Kakor leta 1683 pri Dunaju zbrani vojski hrabrih krščanskih junakov proti krutemu Turčinu, pomagala bo Marija tudi sedaj katoliškim kristijanom, da bodo rešeni hujšega sovražnika, namreč novodobne nevere. Ime „Marija“ torej zapišimo si na prapor — in srčno v boj, zmaga je naša! Amen. Ivan Slavec.

## 2. Marija: izvirek božje ljubezni.

Jaz sem mati lepe ljubezni.

Eccli. 24, 24.

A. 1. Ljudje se veliko trudijo za posvetno . . . prejadrajo morje . . . prekopajo visoke gore . . . vrtajo v dno zemlje . . . Za Boga se pa ne zmenijo . . . ga ne iščejo . . . ne ljubijo in vendar je to najboljšo bogastvo: *Ako Tebe, moj Bog! imam, bogat sem zadosta*, pravi sv. Tomaž Akvinec. Za ljubezen božjo skrbeti nas opominja sv. apostelj Pavel: *Hrepenite po boljših darovih* (I. Kor. 12, 31.) ter v naslednjem poglavju prečudežno lepo piše o ljubezni božji.

2. Ljubezen božjo nam tudi mili Jezus v današnjem sv. evangeliju prelepo priporočuje. Ljubiti Boga je naša največja dolžnost . . . sreča.

3. Danes je god: *Imena Marije Device*. — Marija je Boga najlepše ljubila, piše Ludovik de Pont. Zato ji sv. Duh daje besede izrekati: *Jaz sem mati lepe ljubezni*. (Ecc. 24, 24.) Tote Marijine besede pa vam danes želim razlagati, naj bi tudi mi, Marijini otroci, lepo ljubili Boga; in govorim o Mariji, ki je izvirek ljubezni božje, ter rečem: 1. Ljubezen božja je potrebna; 2. Marija nam jo dá.



B. 1. Posveten mladenič nekemu svetniku pripoveduje svoj načrt življenja, govoreč: Šel bom v šole se učit. — Svetnik ga mirno poslušá, ob koncu pa vpraša: „Kaj pa potem?“ — Dečko reče: „Na vseučilišče pojdem.“ — „Kaj potem?“ — „Učen doktor bom.“ — „Kaj potem?“ — „Imel bom veliko premoženja.“ — „Kaj potem?“ — „Nakupim si v mestu lepib hramov.“ — „Kaj potem?“ — Mladenič utihne, ne najde odgovora, spozna namen svetnika, ki ga hoče prepričati, da na svetu je vse minljivo in prazno, Bogu služiti . . . Boga ljubiti pa najpotrebnejša reč.

a) V našem življenju; to nam spričuje sv. apostelj Pavel, ki trdi, da vsi jeziki, vsa učenost, vse blago in vsa moč . . . nič ne hasne, ako ljubezni božje nimaš. On piše: *Ako bi jezike ljudi in angeljev govoril, ljubezni pa nimam, sem, kakor bučec bron ali doneč zvon. In ako bi znal prerokovati in bi vedel vse skrivnosti, in imel vso učenost in ko bi imel vso vero, tako, da bi gore prestavljal, ljubezni pa nimam, nič nisem.* (I. Kor. 13, 1—2.) In nadalje popisuje lepe lastnosti ljubezni božje, ki nam naše življenje polajšava in osladi.

b) V smrti najpotrebniša je ljubezen božja. Tedaj nas vse zapusti . . . prijatelji . . . mož . . . žena . . . ljubezen božja še edina ostane pri tvoji boleštni postelji . . . tolaži . . . veseli, da umirajoč porečeš s sv. apostolom Pavlom: *Stiskan sem od dveh strani; željo imam razvezati se, in biti s Kristusom, kar bi bilo veliko bolje.* (Fil. 1, 23.) Zato nam ljubi Jezus danes toliko priporočuje ljubiti Boga iz vsega srca . . . Izvirek pa, ali Mati tote ljubezni božje je Marija Devica, ker

2. Marija nam jo daje. Angelj božji jo imenuje *milosti polno* . . . tudi Boga ljubiti je velika milost . . .

α) Ona sama je ljubila Boga iz vsega srca . . . najlepše in najbolj v mladosti . . . v nadlogah . . . na križevem potu . . . ljubezni je umrla. — Pa ona to ljubezen božjo tudi

β) nam deli. — Jaz sem mati lepe ljubezni, to se pravi: Iz Marije se rodi ljubezen božja . . . ona jo grešnikom prinese . . . ona stori, da človek začne ljubiti Boga . . . Zato jo je sv. Efrajm otroško prosil: *Ugasni, ljuba Marija! moj grešni ogenj in užgi mi božjo ljubezen.* In sv. Brnard piše: *Kdor je v grehih zastaran, kliči Marijo Devico in zasvetila ti bo ljubezni božje lučica.* V današnjem breviru pa ravno ta sv. Marijin častilec vse grešnike, ki se brez ljubezni božje po nevarnem morju življenja vozijo, premilo opominja, naj se pred pogrezom še k Mariji obrnejo za ljubezen božjo . . . za rešenje, govoreč: *Pogleđaj na zvezdo, nazivaj Marijo! Ako ti torej*



Ljubezni božje pomanjkuje in si v nevarnosti večnega pogubljenja, moj kristijan! pogledaj na zvezdo, nazivaj Marijo, ki je mati lepe ljubezni . . .

C. Sv. Frančišek Ksav. je Marijo častil . . . zato je imel goreče srce do Boga . . . na misijonih je po Mariji Devici vse opravil . . . grešnike najlozje spreobrnil, da so Boga ljubili . . . srečni . . . zveličani.

Srečno, srečno je, Marija, tvoje ime!

Daj nam srečno, ljuba Mati,

V dolgo večnost potovati! Amen.

Simon Gaberc.

## Osemnajsta nedelja po binkoštih.

### I. Bodimo hvaležni za zakrament sv. pokore!

Množice so strmele in častile Boga, kateri je dal tako oblast ljudem.

Mat. 9, 8.

Bolnik, o katerem govori današnji sv. evangelij, ni bil samo bolan na telesu, marveč še bolj, kakor telesne bolečine, so ga sklele dušne rane. Da bi si pekočo vest potolažil, zato tako zelo želi pred Jezusa priti. To lahko tudi razvidimo iz Jezusovih besedi. On, ki v srce gleda, mu najprej ljubeznivo reče: *Zaupaj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi!* in še le potlej, ko mu je grehe odpustil, dušo ozdravil, srce potolažil, mu reče: *Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom!* In dobro ljudstvo, ki je vse to videlo in slišalo, se je srčno veselilo in Boga hvalilo za obojno dobroto: dušno in telesno ozdravljenje. *Množice pa, to videti, so strmele in častile Boga, kateri je dal tako oblast ljudem.* Te besede, se mi zdi, so nekakšno preroške. Oblast, čudežno bolnike ozdravljati in skesanim grešnikom grehe odpuščati, ima le Bog sam; toda Kristus je aposteljnomo obljubil, da bodo v njegovem imenu enake čudeže delali, kakor on sam, in tudi v življenju drugih svetnikov se to premnogokrat bere. Vendar čudeže delati, bolnike ozdravljati in mrtve obujati, — to oblast daje Jezus le izjemoma nekaterim posebno odbranim osebam, le za nekatere kraje in čase; drugo oblast pa, o kateri govori današnji evangelij, — oblast grehe odpuščati, je dal vsem aposteljnomo in daje vsem njihovim naslednikom, vsem mašnikom sv. katoliške cerkve. Torej bi morale tudi še zdaj po vesoljnem svetu v vsakem kraju, kjer je kak



katoliški mašnik, množice strmeti in Boga hvaliti, kateri je dal tako oblast ljudem! Iz srca hvaležni bi morali biti tudi mi, predragi poslušalci, za to dobroto, katero smem in moram največjim dobrotam božjim prištevati, da nam je Jezus postavil zakrament svete pokore. To se mi tako važno zdi, da sem se danes odločil vam govoriti posebej o tej hvaležnosti za zakrament svete pokore in vam pokazati, 1. zakaj in 2. kako moramo hvaležni biti za to neprecenljivo dobroto.

I. Kakor pri drugih dobrotah božjih, tako se godi tudi z zakramentom sv. pokore. Onih dobrot božjih, katere vedno prejemamo, tako lahko pozabimo in se skoro ne zmenimo več zanje, ker nam postanejo nekako vsakdanje. Kolika dobrota božja da je za nas n. pr. zdravje, to še-le človek takrat spozna, kadar hudo zboli. Kolika dobrota je za nas solnce na nebu, bi še-le takrat prav spoznali, ko bi nam nehalo sijati itd. Kolika dobrota nam je tudi zakrament sv. pokore, bi še-le tedaj prav razumeli, ko bi ga ne bilo.

Od tod pa tudi pride, da Bogu nismo hvaležni za njegove dobre, ker jih ne poznamo; od tod še posebej pride, da nismo Bogu hvaležni za neizmerno veliko dobroto, ker nam je postavil zakrament sv. pokore. Da preneha za naprej ta naša grda nehvaležnost, prevdarimo danes in prevdarjamo večkrat, zakaj nam je zakrament tako nedopovedljivo velika dobrota.

Kako lepa je duša malega pri sv. krstu očiščenega otročiča! Kakor angeljček raste lepo pred očmi skrbne matere; ko bi umrl v tej detinski nedolžnosti, bil bi takoj sprejet med nebeške angelje. Toda oh, ta rajaska lepota tako rada zgine, ko otrok nekoliko odraste; to belo jagnje se tako hitro omaže, ko začne zahajati med sprijeni svet. Ne bom vam obširno opisaval, kolika nesreča je za otroka tisti dan, ko je prvi smrtni greh storil, ko je zgubil svojo krstno nedolžnost. Ta nesreča je tako velika, da ni nobena druga nesreča na svetu tej enaka. To prav lahko spoznaš, ako le hočeš to nesrečo v luči sv. vere si ogledati in z vernim srcem jo čutiti. Oglej si pri luči sv. vere nesrečo na svetu vse po vrsti, boš videl, da so vse manjše nego je en sam smrtni greh. Ti mi imenuješ bolezen; a smrtni greh ni le bolezen, je dušna smrt; časna bolezen ti prinese le časno smrt, ki te reši vseh bolečin, greh pa ti nakoplje večno pogubljenje, in z njim vse mogoče bolečine in brezkončne pekočine. Nesrečo imenuješ, ako ti je ogenj domovje upepelil, ako je polje toča pobila, ako ti je krivica premoženje



ugrabila, ali si sicer v revščino zabredel; toda glej, smrtni greh ti je še vse več vzel: pripravil te je ob nebeški dom, oropal te je vsega dušnega premoženja, — vse tvoje molitve, vsi tvoji posti, vsa tvoja dobra dela — vse, vse je šlo! pred Bogom si gol in nag, kakor bi ne bil nikdar nič dobrega storil in tak ostaneš, dokler si v grehu! Nesrečo imenuješ, če si prišel ob dobro ime, če te ljudje po krivici slabo sodijo, obrekujejo, črnijo, zaničujejo, črtijo; toda z grehom si še vse kaj drugega zgubil, ob dobro ime in ob vso ljubezen si prišel pri Bogu in sovražnik Božji ostaneš, dokler je greh v tvojem sreju; vsi nebeški duhovi so te žalostni in te milujejo! Nesrečo imenuješ preobilne skrbi, dušne stiske, nezadovoljnost; toda povej mi odkritosrečno, ali more kristjšanu katera druga reč večje skrbi in večji strah napravljati, nego greh — smrtni greh?

Da, največje gorjé na svetu je gotovo greh! Pamet nam pa pravi, da mora biti tudi največja sreča in največja dobrota za nas to, kar nam more greh odvzeti. To sredstvo pa, ki nas more greha rešiti, je edino le zakrament sv. pokore. Ko bi kedo lahko prejel zakrament sv. pokore, pa bi ga ne hotel prejeti, mu nobena druga reč ne more odpuščanja zadobiti, — naj bi se tudi tako ostro postil in pokoril, da bi omagal, naj bi noč in dan molil in grehe obžaloval, naj bi vse svoje premoženje razdelil med uboge, vsa božja pota peš in bos obiskal — vse zastonj, ako bi se ne hotel spovedati!

Ali ne bomo Jezusu iz sreca hvaležni, da nam je dal zakrament sv. pokore, kateri nas reši tolike nesreče na tako lahek način? Ali bi ne bil ti hvaležen zdravniku, ki bi te takoj ozdravil, ako mu le vestno in natanko poveš, kaj te boli: koliko bolj bodi hvaležen njemu, ki ti povrne dušno življenje, ki si ga bil z grehom zapravil! Ali bi ne bil hvaležen dobrotniku, kateri bi te odškodoval za vse, kar si zgubil po požaru, po toči, po goljufih in tatovih, ter bi ti pozidal novo hišo itd.; koliko bolj moraš biti hvaležen njemu, ki ti v zakramentu sv. pokore tako radodarno povrne vse tvoje sinovske pravice — vse tvoje zasluženje pred grehom, ter te spet postavi za dediča nebeškega kraljestva! Ali bi ti ne bil hvaležen onemu, kateri bi ti povrnil dobro ime in naklonil zopet spoštovanje in ljubezen pri ljudeh, katerim te je hudobni jezik očrnil: koliko bolj moraš hvaležen biti njemu, kateri ti nakloni v zakramentu sv. pokore ljubezen nebeškega Očeta, Marije, angeljev — vseh svetnikov v nebesih! Ali bi ne bil hvaležen prijatelju, kateri te zna popolnem potolažiti in pomiriti v žalosti in skrbeh: koliko bolj bodi hvaležen njemu, ki te v zakramentu sv. pokore napolnjuje



z nebeško tolažbo in sladkostjo, ker ti zopet povrne toliko zaželeni mir vesti.

Vendar prav popolnem ne more nihče na tem svetu razumeti, kako velika dobrota je nam zakrament sv. pokore. To neizrekljivo dobroto bi še-le tedaj do dobrega razumeli, ko bi tako poznali, kakor Bog, ali vsaj kakor angeljci, grozovito ostudnost one duše, katera je v smrtnem grehu, in pa rajsko lepoto one srečne duše, katera je v milosti božji. O kako veličastna je sprememba grešne duše ob trenutku svete odveze: poprej veselje satanovo, sedaj se je angelji razveselijo!

Pavel, s priimkom „Priprosti“ je videl nekega dne nečistnika priti v cerkev. Od zgoraj razsvitljen je spregledal njegov žalostni stan: ostudno črn je bil in od vseh strani so ga obdajali hudobni duhovi, njegov angelj varuh pa je ves žalosten od daleč šel za njim. Ta nesrečni grešnik je potem slišal v pridigi besede preroka Izaije: *Umijte se, očistite se . . . Ako bi bili vaši grehi kakor škrlat, beli bodo kakor sneg; in ako bi bili rudeči kakor bager, beli bodo kakor volna.* (Iz. 1, 16.) Vsled teh besedi se je spreobrnil in precej se je njegov obraz spremenil, hudobni duhovi so odstopili, in ves vesel je pristopil njegov angelj varuh!

II. Zdaj, ko spoznamo, kako zelo se spodobi, da smo Bogu hvaležni za zakrament sv. pokore, nastane še vprašanje, kako pokažimo svojo hvaležnost za toliko dobroto?

Hvaležnost sploh se razodeva v treh rečeh: 1. da dobroto spoznamo in cenimo, 2. da jo po namenu dobrotnika prav rabimo, in 3) po svoji moči povračujemo. Tako moramo tudi pokazati svojo hvaležnost za zakrament sv. pokore.

1. Prava hvaležnost se mora v srcu pričeti; človek mora spoznati in čutiti, da milosti, katere prejema v zakramentu sv. pokore, so res to, kar nam beseda pomeni, — gole milosti neskončno usmiljenega Boga. Bog ni dolžan odpustiti grešniku, kateri je po sv. krstu zopet z grehom zapravlil posvečujočo milost božjo; smel bi ga ostro kaznovati, kakor si je zaslužil in že po prvem grehu zavreči v večno pogubljenje. Nikar torej ne mislite, kadar greste k spovedi, da tu prejemate kaj zasluženega, kakor gre delavec po zasluženem plačilo; marveč vi ste podobni ubogemu beraču, kateremu le še neskončno usmiljeni Gospod more pomagati in večne smrti ga rešiti. Zato pa nas najprej opominja katekizem, da naj bo naša spoved ponižna; kako bi mogel tudi človek še takrat prevzetovati, osorno odgovarjati, se drzno ustavljati, kadar prejmlje od Boga tako veliko dobroto, do katere prav za prav nima nikakoršne pravice, katero mu je Jezus Kristus zaslužil iz gole



ljubezni, ko je svojo predrago Kri prelil na sv. Križu. Kakor je namreč Jezusa nagnila neskončna ljubezen, da je prišel na svet in nas odrešil, tako ga tudi še zdaj nagiba le njegovo neskončno usmiljenje, da nam grešnikom deli v zakramentu sv. pokore zasluženje svoje rešilne Krvi.

2. Prava hvaležnost pa ne more in ne sme le v srcu ostati, marveč mora se tudi očitno in v dejanju pokazati. To pa se zgodi zlasti s tem, da si dobroto prav in v svoj prid obračamo; nič ne žali dobrotnika tako zelo, kakor če vidi, da se njegova dobrota zlorabi ali napak obrača, ali da se še celo sprejeti noče in zaničuje. Kako milo se mora torej Jezusu zdeti, ko tako ljubeznivo ponuja grešnikom svoje milosti, oni se pa še ne zmenijo zanje, jih zaničujejo, in zasmehujejo one, kateri jih hvaležno prejemajo. Jezus, najboljši Pastir — kliče in vabi zgubljeno ovčico ter steguje svoje roke, da bi jo objel in na ramo dejal, ona pa nehvaležno proč beži med divje volkove! Še hujše pa prebada, kakor oster meč, Jezusovo Srce črna nehvaležnost onih, kateri sicer sprejemajo zakrament sv. pokore, toda nevredno v svoje pogubljenje. Jezus — nebeški Zdravnik bi jim tako rad pomagal, bi jim tako rad ozdravil bolno dušo, tako rad oživil mrtvo dušo, pa nočejo zdravila tako rabiti, kakor on veleva. Pa taki nehvaležneži, kateri pri spovedi smrtni greh zamolčijo ali sicer nevredno spoved opravijo, podobni so onim roparjem, kateri svojemu dobrotniku v tistem trenutku, ko jim ponuja svoje zaklade, zavrtno nož zabadajo v srce! Zato se pa tudi imenuje nevredna spoved — božji rop; pač najgrša nehvaležnost, ki si jo moremo misliti.

3. Grd nehvaležnik je tudi oni, kateri dobroto sicer sprejme iz roke dobrotnikove, a za svojega dobrotnika se dalje nič ne zmeni. Tudi Jezusu se v zakramentu sv. pokore le pregostokrat tako godi. — Toliko dobroto je grešnik sprejel, pa precej po spovedi hiti iz cerkve in se mu ne zdi vredno, le s kratko molitvico se zahvaliti za neprecenljivi nebeški dar! Saj še pošten berač se tako lepo zahvaljuje svojemu zemeljskemu dobrotniku za košček suhega kruha! Imejte torej navado, da po sv. spovedi še nekoliko časa v cerkvi ostanete in se v pristrčni molitvi zahvalite za odpuščenje grehov in za božje milosti. Pa ne le samo tisti dan, marveč mnogokrat se zahvaljujte Jezusu, da nam je postavil zakrament sv. pokore.

Najbolje boste pa pokazali svojo hvaležnost s tem, da si v zakramentu sv. pokore zadobljene milosti v prid obračate, da se v poprejšnje grehe ne povrnate, da dobre svete in nauke svojega spoved-



nika zvesto spolnujete, pridno rabite priporočene pomočke ter se prizadevate v pobožnosti od dné do dné napredovati in rasti v krščanski popolnosti.

Prevažen je moj današnji nauk in opomin. Bog daj, da ne bi bil zastoj. O da bi hoteli vsi spoznati, da odpuščanje najmanjšega greha je večja dobrotá, kakor vse dobrote tega sveta; kaj pa še posvečujoča milost božja, ki se na novo dodeli ali pa pomnoži onim, ki niso smrtno grešili! Na smrtni postelji vam ne bo več mar vse bogastvo, ki ste si ga s tolikim trudom nabirali, zaželeno vam bode le odpuščanje grehov; takrat se ne boste več zmenili za vse časti, ki vam jih je svet ponujal, mar vam bode le ena čast: otrok božji biti, ki jo grešniku more dati le vredna spoved; takrat se vam bodo grenke zdele vse posvetne veselice, sladko vam bode le zagotovilo, ki ga dá dobra spoved, da boste zdaj zdaj nastopili dedščino nebeškega Očeta in se pri njem radovali vekomaj!

Da pa morem končati z ravno tistimi besedami, s katerimi sem pričel, naj še omenim te-le važne okoliščine pri hvaležnosti. Ako namreč dobrotnik po družih osebah pošilja svoje dari in dobrote, tedaj mora obdarovani človek biti hvaležen tudi onim osebám, po katerih darovatelj pošilja svoje dari. Iz te opombe lahko spoznate, kako grdi nehvaležniki so oni neolikani in navidezno olikani ljudje, kateri duhovnike sovražijo, zaničujejo, črnijo! Kako se morajo taki sramovati celo pred judovskimi množicami, katere so *strmele in častile Boga, ki je dal tako oblast ljudem*. Amen.

## 2. Jezus najboljši zdravnik.

Mrtvoudnik je vstal, in šel na svoj dom. Mat. 9, 7.

A. 1. Največji potok vse nesreče in nadlog je Adamov greh . . . je odprta vrzel slehrne nevolje, ki se vsuje na ubogega človeka . . . Tako že Job zdihuje: *Človek, od žene rojen, kratek čas živi, in je z mnogimi nadlogami napolnjen*. (Job 14, 1.)

2. Pa usmiljeni Bog je v tolikih nadlogah nam tudi dal pomočnika . . . v boleznih čudežnega zdravnika: Jezusa Kristusa, kakor nam ga današnji sv. evangelij kaže: (Mat. 9, 1—8.) On pomaga . . .



ozdravi vse: Jezus je najboljši zdravnik; samo rekel je: *In mrtvoudnik je vstal in šel na svoj dom.* (Mat. 9, 7.)

3. Kje pa je toti zdravnik, božji pomočnik? Tam le je . . . sv. cerkev nam ga danes, nedeljo kvatrnico, posebno kaže v altarski skrivnosti, ko razpostavlja presv. rešnje Telo . . . Zato vam moram danes nekaj o tem govoriti . . . in rečem: v altarskem zakramentu: 1. Je Jezus resnično pričujoč; 2. On je najboljši zdravnik.

B. 1. Sveta cerkev (Off. ss. Sacr.) prelepo opisuje veliko srečo kristijanov, ter pravi: *Nobeden narod ni tako imeniten, da bi se mu njegovi bogovi, maliki, tako približevali, kakor je naš ljubi Bog, med nami pričujoč* v altarskem zakramentu. To resnično pričujočnost Jezusa Kristusa nam spričujejo:

a) Lastne besede Jezusove. Pri poslednji večerji je rekel: *To je moje telo . . . to je moja kri,* (Mat. 26, 26—28.) Razumljivo . . . gotovo . . . postala je spremenitva . . . — Spričuje:

b) Sporočilo ustno do današnjega dneva nepretrgano . . . Že sv. apostol o njem govori: *Jaz sem namreč sprejel od Gospoda, kar sem tudi vam izročil, da je Gospod Jezus tisto noč, ko je bil izdan, vzel kruh, in zahvalil, ter razlomil, in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo.* (I. Kor. 11, 23—24.) In to sveto sporočilo se je nepokvarjeno ohranilo v sv. katoliški cerkvi skozi vse burne veke, do današnjega dne . . . Tako naj slebrni kristijan veruje na živega Jezusa Kristusa v altarskem zakramentu. Tu živi tisti, ki je mrtvoudniku rekel: *Vstani, vzemi svojo posteljo, in idi na svoj dom . . .* Bolnik pa ga uboga: *Je vstal, in šel na svoj dom, kar nam kaže veselo resnico, da je namreč Jezus Kristus:*

2. Naš najboljši zdravnik. Bolniki iščejo povsod pomoči; ako zvejo za novega zdravnika, hitro pošljejo po zdravilo. Nekateri zdravniki obečajo: bo že boljše . . . pa zdravja dati ne morejo, Jezus najboljši — vsemogočni zdravnik samo z eno besedo ozdravi bolnika:

α) dušne bolezni . . . žalost . . . greh . . . *Zaupaj, sin! odpušteni so ti tvoji grehi,* je rekel mrtvoudne . . . Sv. Magdalen . . . Nam pri sv. spovedi . . . resnično: najboljši zdravnik.

β) tudi v telesnih boleznih . . . Ko vse nič ne hasne . . . še Jezus ozdravi . . . To spričujejo spomeniki . . . knjige . . . posebno pri romarskih cerkvah . . . Sv. Gorgonija na smrt bolna . . . v tihi noči pride v domačo kapelico, ondi moli: „Ne odidem, dokler me, ljubi Jezus, ne ozdraviš!“ Drugo jutro jo najdejo popolnoma zdravo — namesto mrtvo.



C. Tu imamo ljubega Jezusa, v altarskem zakramentu nas čaka . . . nas kliče: *Priđite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obloženi, in jaz vas okrepčam.* (Mat. 11, 28.) K Jezusu, najboljšemu zdravniku, radi pridite zdravi . . . bolni . . . grešniki . . . pobožni . . . on nas bo tolažil . . . okrepčal . . . ozdravil . . . zveličal, da se bomo vekomaj pri njem veselili! Amen.

Simon Gaberc.

## Devetnajsta nedelja po binkoštih.

### I. Kraljeva gostija.

(Homiletičen govor.)

Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil gostijo svojemu sinu. Mat. 22, 2.

Že preroki so napovedovali, da bo Zveličar svoje božje nauke oznanoval v prilikah in podobah. Kakor slišimo v teku cerkvenega leta, se je to res spopolnilo, ker je Kristus mnogokrat v prilikah učil. Današnji evangelij nam zopet eno pripoveduje, o kateri blaženi Peter Kanizij piše: *Med angeljskimi prilikami, katere Jezusov nauk posebno povzdignejo in veliko sadu obrodé, je ena najimenitnejših prilika o kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu in veliko gostov povabil, izmed katerih jih je pa le malo prišlo, med tem, ko se drugi z raznimi zadržki izgovarjajo.* — Iz teh besed slavnega učenika sledi, da ima evangelij o nebeški gostiji dosti skrivnostnega v sebi. Ker smo že tolikrat slišali ta evangelij, zato utegne biti koristno, ako ga bolj nadrobno razložim. Videli bomo, da nas ta kraljeva pojedina posebno na dve reči opomni, namreč: a) na božjo dobrotljivost, b) na človeško nehvaležnost.

I. V današnjem evangeliju se nam prav lepo kaže dobrotljivost božja, bodisi, da se ozremo na priprave, ali pa povabila k tej gostiji. To dobrotljivost božjo razvidimo

1. iz priprave. Kajti pred vsem se moramo vprašati:

a) kdo je ženitnino pripravil? V evangeliju beremo: *Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu.* V teh besedah je zapopadna verska skrivnost. Nebeški Oče je svojemu edinorojenemu Sinu za vse bridko trpljenje in grenko smrt ču-



dežno veličastvo v nebesih pripravil ter hoče, da bi se ga vdeleževali vsi ljudje, ki so z njegovo Krvjo odrešeni. To je *ženitna večerja Jagnjetova* (Raz. 19, 9.), katero je že prerok Izaija (25, 6.) napovedal rekoč: *Gospod vojskinih trum bo napravil na Sijonu vsem ljudstvom (bogato) gostijo.*

Če nas pa Bog sam, ki je to ženitnino pripravil, k njej v a b i, s tem razodeva svojo neskončno dobrotljivost do nas. Velika dobrotljivost je za človeka, da ga je Bog v življenje poklical; velika dobrotljivost je zanj, da mu daje solnce sijati in deževati z neba, da mu zemlja donša bogat sad, velika dobrotljivost, ker neprenehoma skrbi za njegovo zdravje in življenje. Ali tej dobrotljivosti je on krono postavil s tem, da se On, neskončno sveti in mogočni Bog, človeka še tako spominja, da mu je celo pri kraljevi mizi pripravil nebeški prostor. Nič manj se ne razodeva ta dobrotljivost iz tega,

b) k a k o je gostija pripravljena. Evangelij to omeni z besedami: *Vse je pripravljeno.* V tem je zapopadeno vse veličastvo nebeške gostije. Vse je pripravljeno, α) k a r B o g z a m o r e d a t i. Kaj pa vse more dati, ker so mu vsi zakladi na razpolaganje? Prelepo gostijo je napravil kralj Asver. Sv. pismo pripoveduje, da je sedem dni trajala in se je je vse ljudstvo mesta Suze vdeleževalo. Vsi gosti so počivali na dragocenih pogrinjalih in zlatovezenih blazinah, pili in jedli iz srebrnih in zlatih posod in bili so vsi očarani kraljevega veličastva. (Est. 1, 5—8.) Pa še neskončno več zamore nam Bog dati, neskončno lepšo večerjo, kot je bila Asverova. — Vse je pripravljeno, β) k a r s i č l o v e k l e ž e l e t i m o r e. Sv. vera uči, da bo v nebesih vsako hrepenenje izvoljenih popolnoma nasičeno. Zveličani bodo plavali v morji sladkosti; veselja in blaženosti ne bo konca.

V pripravi take ženitnine nebeške se lesketa neskončna dobrotljivost božja. Najvišji, kateremu se priklanljajo angeljski zbori, je ubogemu človeštvu z nepopisljivo radodarnostjo vse podelil, kar more dati in kar si mi le želeti moremo. On nas hoče večno srečne storiti, akoravno tega ne zaslužimo. Ali ni torej naša sveta dolžnost preslavljati njegovo dobrotljivost ves čas našega življenja? Ta dobrotljivost lepo sije

2. iz povabila k ženitnini, ki velja vsem ljudem brez razločka;

a) pred vsem velja judom. *In poslal je svoje hlapce poklicat povabljene na ženitnino.* Kdo so povabljeni? — Judje; te je Bog pred vsem in posebno poklical v svoje kraljestvo. In kako?



*Poslal je svoje hlapce.* Kdo so ti hlapci? To so preroki in učeniški stare zaveze. Čez nje je razlil Bog svojega Duha ter jim besede na jezik pokladal. V raznih dôbah jih je poslal med izraelsko ljudstvo, da bi ga učili, tolažili, posebno pa pripravili na prihod Mesijev in njegovo kraljestvo ter z opominjevanjem k pokori in bogoljubnemu življenju ga sposobnega napravili za zveličanje. Ko se pa za prvo povabilo Gospodovo izraelsko ljudstvo ni zmenilo, je poslal drugih hlapcev rekoč: *Povejte povabljenim: Glejte, vse je pripravljeno, pridite na ženitnino!* Kdo so ti drugi hlapci? Razlagalec imenujejo sv. Janeza Krstnika. Z veliko gorečnostjo in resnobo je stopil med ljudstvo ter klical: *Delajte pokoro; pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo.* (Mat. 3, 2, 3.) Naštevajo aposteljne, katere je Zveličar poslal najprej med jude, rekoč: *Na pot malikovalcev ne zahajajte in v mesta Samarijanov ne hodite, temveč pojdite k zgubljenim ovcam hiše Izraelove.* (Mat. 10, 6.) In sv. Marka (6, 12.) pristavi: *In so šli in oznanovali, naj pokoro delajo.* Slednjič naštevajo med „drugimi hlapci“ Zveličarja samega. Saj je on res *podobno hlapca nase vzal.* (Fil. 2, 7.) ter je tako stopil pred izraelsko ljudstvo, da bi ga poklical k večni ženitnini. Tri leta je hodil po deželi okrog in okrog ter povsod oznanoval blagovest o kraljestvu božjem.

b) K nebeški gostiji poklicani so tudi pagani. Ker judje v svoji slepoti in trdovratnosti niso marali za povabilo, sklene v svoji velikodušnosti druge poklicati. *Reče svojim hlapcem: Ženitnina je sicer pripravljena, a povabljeni je niso bili vredni. Pojdite tedaj na razpotja, in katere koli najdete, pokličite jih na ženitnino!* Pošlje tedaj hlapce izvan hiše Jakobove, izvan judovstva na razpotja, k malikovalcem, kateri so tavalj v temi, v smrtni senci. (Luk. 1, 79.) Tudi te pokličite k kraljevi mizi, v kraljestvo milosti in blaženosti. Kogar koli najdete, brez razločka, naj si bo star ali mlad, bogat ali reven, imeniten ali priprost; to se je tudi zgodilo. Ko so judje evangelij zavrgli in Kristusa na križ pribili, so se njegovi hlapci, aposteljni Gospodovi, podali k malikovalcem. Zato sta sv. Pavel in Barnaba rekla judom: *Vam se je morala najprej govoriti božja beseda; ker jo pa od sebe pehate in se nevredne štejete večnega življenja, glejte, se obrneva k paganom. Zakaj tako nam je zapovedal Gospod: Postavil sem te v svetlobo narodom, da si v zveličanje do pokrajn zemlje. Ko so pa malikovalci to slišali, so se veselili ter so poveljevali besedo Gospodovo in so verovali, kolikor jih je bilo odločenih za večno življenje.* (Dj. ap. 13, 46—48.)



Iz tega poklica vidimo božjo dobrotljivost. Vse ljudi hoče nebeški kralj srečne imeti, zato pa vse kliče — najprej Jude, in ko ti ostanejo trdovratni, malikovalce. Tako se imamo tudi mi dobrotljivosti Gospodovi zahvaliti, da smo poklicani k izveličanju; saj so tudi naši predniki iz malikovalcev postali kristijani in od njih smo mi podedovali največji zaklad — sv. vero. Prejeli smo tudi mi duha „posinovljenja“ ter smo dediči božji in sodediči Kristusovi. (Rimlj. 8, 15.) O ko bi nikdar ne pozabili na to milost ter se spodobno zanjo zahvalili!

II. Pa kakor se nam sveti iz evangelija dobrotljivost božja, tako se pa tudi kaže nehvaležnost človeška.

1. In kako se razodeva ta nehvaležnost? Na dvojni način: a) Povabljeni ne poslušajo. Evangelij pravi: *Oni niso marali*. Ali pa ni to nehvaležno? Reci bolniku: „Vzemi to zdravilo, boš ozdravel“; pa on noče slišati tvoje besede, je gotovo nehvaležno ravnal. Reci revnemu človeku: „Vzemi te bisere in boš bogat“; a on ne posluša tvoje besede, je nehvaležno ravnal. Kakšna nehvaležnost še-le je, če človek prve in največje milosti, poklica k zveličanju, ne posluša, če ne mara za milost, katera se z vsem zlatom in srebrom kupiti ne dá? Evangelij pravi dalje: *Oni pa so šli, eden na svojo pristavo, drugi pa po svoji kupčiji*. Posvetne, minljive reči so jim bile bolj pri srečju, kakor večne, neminljive, kakor nebeški zakladi in krone. Kolika nehvaležnost nasproti Gospodu, ki je najboljšo ponudil! — Enaka nehvaležnost se nahaja pogosto še zdaj. Pristava in kupčija — premoženje in bogastvo zaslepi oči, da več ne vidijo večnega; zapre ušesa, da več ne slišijo vabila k nebeški ženitnini. „Pristava in kupčija — in človek s svetom potegne in svojo dušo izda.

Nehvaležnost povabljenih se še očitnejše pokaže: b) kajti oni grdo ravnajo. Evangelij pravi: *Drugi zgrabijo njegove hlapce, jih zaničujejo ter pomoré*. Tako so judje ravnali. Ko stopijo pred nje učenci in poslanci Gospodovi, so se jeze penili ter grozovito ž njimi počenjali. Kamenjali so Štefana, umorili oba Jakopa, druge aposteljne so vrgli v ječe, jih bičali ter jim kelih grenkosti napolnili. Ne dosti boljše se je godilo pri paganih. Med tem, ko so neštevilni sinovi in hčere pristopili radostipolni v cerkev Jezusovo, so paganske gosposke zgrabile za meč ter morile oznanovalec in spoznavalec evangelija tako, da je kri v potokih tekla. Ni je besede, ki bi mogla izraziti vso grozovitost. A ta krutost ni še nehala, temuč traja še dandanašnji. *Oni so jih zasramovali*. Ali se to ne spoznjuje po črki dandanašnji nad duhovstvom? Zoper koga se bolj zabavlja, kdo se bolj obrekuje, zaničuje in po strani gleda, kakor



ravno katoliški duhovni? *In so jih pobili*. Ako tudi ne zmiraj, vendar so jih brezbožneži že mnogo pomorili (1870). Pa skušajo jih uničiti drugače, da jim odvzamejo vso prostost, zabranijo sv. opravila, izženejo iz domovine ali zapró v ječe, kjer se jim prikrajša življenje.

Ozrimo se še na nehvaležnost:

2. v njeni kazni. Kaznuje se že na tem svetu:

a) z velikimi bridkosti. Bere se: *Ko je kralj to slišal, se je razsrdil, poslal svoje vojske in je končal tiste ubijalce in njih mesto požgal*. Te besede pred vsem zadevajo judovsko ljudstvo. Ko je Bog poskusil z vso svojo dobrotljivostjo in nič družega ni prejel kot nehvaležnost, se je vzdignil v svojem srdcu. Stiske je poslal čez vso deželo. Jeruzalem se je razrušil v prah in pepel, tempelj je plamen požgal in ljudstvo je prišlo v sužnost. — Sicer te besede veljajo tudi vsem, kateri ne poslušajo božjega klica in zaničujejo božje poslanece. Zgodovina to spričuje do sedanjih dni. Koliko mogočnejšev, ki so se ustavljali evangeliju, je zginilo raz prestole in žalostno končalo! Koliko narodov, ki so odvrgli sladki jarem Gospodov, je prejelo zato drugi, težki jarem sužnosti in bridkosti! In dandanašnji, ako se splošno ne obrnemo k Gospodu, žuga nam veliko gorjé, kakor vsa znamenja kažejo.

b) Nehvaležnost se pa kaznuje tudi na onem svetu z večno pogubo. V evangeliju beremo: *Kralj je prišel pogledat svatov, in je videl tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen, in mu reče: Prijatelj, kako si le sem prišel, ker nimaš svatovskega oblačila? Ta pa je omolknil. Tedaj je kralj rekel služabnikom: Zvezite mu roke in noge ter ga vrzite v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi*. Te kraljeve gostije se more udeležiti le tista duša, ki nosi svatovsko oblačilo svetosti in pravičnosti. Duša, katera je nehvaležno tisto belo oblačilo sv. krsta z grehom omadeževala ter se ni spokorila in se tako prikaže pred sodnikom, ne sme se podati v svitla nebesa k Jagnjetovi gostiji, ampak njej veljajo besede: *Vrzite jo v vnanjo temo! Strašna osoda, vekomaj zdihovati, vekomaj trpeti, vekomaj goret v žarečem ognju . . .*

Tako kaznuje Bog nehvaležnost gledé svoje dobrotljivosti. Tako kaznuje vse tiste, ki ne poslušajo njegovega vabila k nebeški pojedinosti, ki gredó po drugih potih, kakor pa jih je on odkazal; ki se zoper tiste vzdigujejo, kateri jim prinašajo nebeške blagre. Kazen je sicer grozna, a zaslužena.

Tudi mi, predragi! smo poklicani k nebeški gostiji in že je za vsacega izmed nas pri mizi Jezusovi prostor pripravljen. Zato pa



se veselimo zavoljo take visoke časti ter glejmo, da je lahkomišljeno ne napravimo s pregrešnim življenjem. *Zavoljo tega, bratje, prizadevajte si bolj in bolj, da po dobrih delih svoj poklic in svoje izvoljenje zagotovite; ako namreč to storite, ne boste nikdar grešili. Zakaj tako vam bo obilno dano, da pojedete v večno kraljestvo Gospoda našega in Zveličarja Jezusa Kristusa.* (2. Pet. 1, 10. 11.)  
Amen.

Ant. Žlogar.

## 2. Ogenj v pekl.

Zvežite mu roke in noge, in vrzite ga v skrajno temo, ondi bo jok in skripanje z zobmi. Mat. 22, 23.

A. 1. Ali ste že slišali kdaj o grozni gori: Vezuv na Italijanskem? To je ognjenščak... žarečo žlindro — lavo bljuje... vse popali... ljudje zbežijo... zasula je velika mesta: Pompeje in Herkulan (79).

2. Še strašnejša ognjena peč vedno požiga mesta in vasi... ljudi... katero nam ljubi Jezus danes kaže kakor grozno ječo pekla. (Mat. 22, 1—14.) V njo bo zmetal Jezus vse hudobneze, ki za nebeško kraljestvo ne marajo, k nebeški gostiji iti nečejo, govoreč: *Zvežite mu roke in noge, in vrzite...*

3. Ker premnogi za nebesa ne skrbijo, pa se tudi pekla ne bojijo... zato vam danes o pekl. govorim, da bi v življenju mnogokrat pogledali v pekl., naj bi po smrti tam ne jokali. — Pomislimo torej pekla: 1. Strašni ogenj! 2. Kaj ga pogasi?

B. 1. Predrzo govori grešnik: Grešil sem, pa kaj se mi je hudega zgodilo? Ako te Bog tudi pri priči ne kaznuje, vendar je pekla grozna ječa pripravljena tudi za tebe... *Zvežite mu roke in noge in vrzite ga...* Sv. Terezija je v prikazni gledala in popisala to grozno ječo. (Leg.) Peklo ni zmišljena reč... Ogenj pekla je strašen... Jezus sam to spričuje:

a) z besedami, ker mnogokrat o njem govori: Kakor ljuliko v ognju zažigamo... tako bodo grešniki v pekl. goreli. (Mat. 13, 40—43 in 49—50.)

Angeljsko nedeljo pa smo slišali Jezusove besede: *Ako te tvoja roka, ali tvoja noga pohujša, odsekaj jo... vržen biti v večni ogenj.* (Mat. 18, 8.) In zopet: *Poberite se spred mene v večni ogenj.* (Mat. 25, 41.)

Še bolj živahno spričuje Jezus grozni ogenj pekla:

b) z izgledom. Mili Zveličar nam pred oči stavi enega pogubljenca, požeruha, ki joče in tuli v groznem plamenu, ter prosi La-



zarja za eno kapljico vode . . . *Ker grozovito trpim v tem plamenu.* (Luk. 16, 24.)

Ogenj pekla je tako strašen, da ga nihče ne more popisati, ne razumeti . . . ondi ni tolažbe ne pomoči, kar nam spričujejo besede sv. evangelija: *Zvežite mu roke in noge, in vrzite ga v skrajno temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi.*

Kadar že bodeš zezan, takrat bo prepozno . . . ko že boš jokal . . . škripal . . . za te ne bo nobene pomoči več . . . zakurjeni ogenj bo vekomaj gorel. Pa zdaj, predno te tje vržejo, si ga še moreš pogasiti . . . Zato vam še naznanim veselo resnico:

2. Kaj nam pogasi ogenj pekla? — Špirit, skalnino (petrolje), strelo ugasniti je težavno, še težje si pogasiš ogenj pekla; vendar pa ti je mogoče . . . Ogenj pekla nam pogasijo:

α) spokorne solze. Jokal je grešni Ezehija kralj . . . (Iz. 38, 14.) Noč in dan je jokal nesrečni kralj David . . . sv. Magdalena . . . pogasili so si ogenj svojega pekla . . . Še ti jokaj . . .

β) Presv. rešnja Kri nam ogenj pekla pogasi! Tako piše sv. evangelist Janez: *Kri Jezusa Kristusa nas očisti vsega greha.* (I. Jan. 1, 7.) Nje čudežno moč popisuje tudi sv. apostol Pavel (Hebr. 9, 12—19.)

Ali tudi današnji sv. evangelij: Ako bi bil gost lepo, pobožno užival večerjo, bi ga ne bili vrgli v ječo . . . Če torej mi vredno uživamo presv. rešnje Telo in Kri, se ognemo večnega pogubljenja, drugače pa bomo pogubljeni.

C. Pridite torej, ljubljene kristijani! uživajmo lepo in pobožno to presveto večerjo . . . da bi se kakor izvoljeni gósti tudi pri večni gostiji poleg nebeškega ženina Jezusa Kristusa vekomaj veseliti smeli! Amen.

Simon Gaberc.



## Pogled na slovstvo.

1. „Das Herz des Gottmenschen im Weltenplane“: Für Freund und Feind von Dr. P. J. M. Pörtzgen, Pfarrer. Trier. Druck und Verlag der Paulinus-Druckerei. 1890. (Srednje 8°, str. 296; cena 1 glđ. 68 kr.) — »Das Buch liest sich wie ein grosser Festgesang auf das göttliche Herz. So viele Schriften auch schon über diesen heiligen Gegenstand geschrieben sind, in dieser Tiefe der Auffassung ist er bisher wohl noch nie dargestellt worden. Ein Gebet- und Andachtsbuch ist es nicht. Dem Verfasser liegt nur daran, das Herz des Gottmenschen in seinem eigenen Glanze vor den Augen und Herzen der Leser aufleuchten zu lassen; die Andacht und Verehrung wird dann wie von selbst sich einstellen.« Tako »Sendbote des göttlichen Herzens Jesu« 1891. 6 zv., str. 166. — Na tako priporočilo sem si to knjigo koj naročil. In ni mi žal; nasprotno, želim, naj bi si jo vsi č. gg. slovenski duhovniki, pa tudi drugi razumniki omislili, ter jo skrbno pretehtovali. Mnogo raznovrstnih knjig in knjižic, člankov in pre-



mišljanj itd. sem že prehiral, govorečih o istem predmetu, o presv. božjem Srcu Jezusovem, pisanih v latinski, slovenski, hrvaški, nemški besedi, toda enakega, ali tudi le od daleč temu podobnega, nisem našel nikjer, bodisi gledé na obseg, bodisi gledé na obliko. Tu ti govori učenost in poznavanje božjih skrivnostij, da moraš kar strmeti; tu nahajaš globost in višino preišljevanja, ki te vsega očara; tu poslušas navdušenost in gorečnost ljubezni božje, ki te popolnoma prevzame in premaga! Nič se ne obotavljam, odkrito in očitno povem, da sem med čitanjem večkrat nehoté prenehal in ves omamljen se prašal: ali je mogoče, da piše to človek? ali bi zamogel angelj z nebeskih višav lepše govoriti? — Deo gratias! zdihnil sem prečitačvi knjigo. Ipse posuit quosdam doctores — habet revera quovis tempore vasa electionis! Tak od Boga razsvetljen učenik in izvoljena posoda Gospoda našega Jezusa Kristusa se meni dozdeva ta župnik Pörtzgen, ki nam je napisal to veličastno knjigo. Kdor misli, da pretiravam, naj se blagovoljno sam prepriča.

Mih. Lendovšek.

2. „**Dr. J. Schusters Handbuch zur Biblischen Geschichte**“: Für den Unterricht in Kirche und Schule, sowie zur Selbstbelehrung. Mit Karten, Plänen und vielen Holzschnitten. Neu bearbeitet von Dr. J. B. Holzammer, Domcapitular und Regens des bischöflichen Seminars zu Mainz. Fünfte verbesserte Auflage. Mit Approbation des hochw. bischöflichen Ordinariates zu Mainz. Zweiter Halbband. Mit dem grossen Plane: »Jerusalem zur Zeit Jesu« von Wörnhart. 8°. Str. 427—879. Cena skupaj s I. zv. 4 gld. 80 kr.; v zalijan vezano 6 gld. 30 kr. — Dritter und vierter Halbband. Mit den Karten, bezw. Plänen: »Umgebung von Jerusalem und Bethlehem« (aus dem Bibelatlas von Dr. R. von Riess), »Heutiges Jerusalem aus der Vogelschau«, »Die Kirche des hl. Grabes« und »Die Missionsreisen des hl. Apostel Paulus«. 8°. Str. 744. Cena 4 gld. 20 kr.; vezana 5 gld. 70 kr. Oba dela skupaj nevez. 9 gld., vez. 12 gld. — Prvo četrtno tega veleznamenitega in izvrstnega dela, ki je sedaj v 5. izdaji pri Herderju izšlo popolno, naznanili smo že čitateljem in povedali splošne vrline njegove. Druga četrtna, ki se nepretrgano druží s prvo, obdeluje svete zgodbe od smrti Mojzesove do našega Gospoda in Zveličarja. Tudi v tem delu nismo našli mnogih prememb (gledé na 4. izdajo), vendar se nahajajo tu pa tam razni novejši podatki, na koncu zvezka pa dovolj obširen razgled vseh prerokb, vseh priprav, vseh predpodob, ki so oznanjevala Odréšenika. Zares pomaga ta pregled, da si bralec stavi pred oči sliko prihodnjega Zveličarja, kakoršno je razodel Bog že v starem zakonu. Tudi 2. polovica (ali 3. in 4. četrtna) je nekoliko pomnožena, vendar tako, da se je poprejšnja uredba vseskozi ohranila, kar je jako pametno. Želeli bi, da bi se kdo lotil primerjati 1. ali 2. izdajo z najnovejšo, in bi ob kratkem označil važnejše izpremembe in dodatke. Tak seznamek, posebej natisnen, bil bi jako ljub onim, ki imajo starejše izdaje, tako n. pr., kakor je tudi p. Lehmkuhl storil s svojim velikim delom. Tudi nekaj novih slik in pa zemljepisnih kart je privzetih, da so se namestile slabejše in tudi zastarele prejšnje.

Treba je to delo čitati, da razsodiš njeno vrednost in rabnost. Ne samo, da se ti zgodovina razgrinja pred očmi — kolikor se dá čisto povzeti iz svetega pisma, ampak tudi korenite razlage se ti ponujajo, jako mično vpletene na vsaki strani. Te razlage niso samovoljne, ampak opirajo se na sv. očeté. Povsodi se tudi zagovarja in temeljito dokazuje razodeta resnica in sicer res učeno. Porabljeni so dobri najnovejši viri. Jako natanko so popisani sv. kraji, v čemer se sedanji obdelovalec knjige opira na najtrdnjéjša sporočila in ne išče raznih novotarij, kakor mnogi novejši pisatelji. Pa tudi lepe in kratke misli za pobožno preišljevanje nahajaš na mnogih mestih, da se ti srce ogreje za božjo ljubezen. Dragocena je pa knjiga tudi zaradi mnogih slik, ki pojasnjujejo razlago. Te slike niso samovoljno narejene in nam ne kažejo po domišljiji umetnikovi raznih krajev in oseb, ampak le istinite predmete, ki se še dandanes vidijo, t. j. pokrajine, mesta, stavbe, denarje i. dr. Zato ima knjiga res popolno in čisto znanstveni značaj. Slike so skoro vse dobre in kažejo predmet v pravi obliki; le malo jih je zastarelih (zakaj v sveti deželi se mnogo zida in torej tudi preminja) in nenatančnih. Nekatere pa imajo res veliko vrednost zaradi popolne resničnosti. Med tekstom so okusno razrejene. Obširno in natančno kazalo nam pomaga vsako stvar hitro dobiti v knjigi. Gledé na vse to ni cena prevelika. Uverjen sem, da bode duhovnik dan za dnevom rad rabil to knjigo in se vnehal za božje razodenje, ako si jo nabavi. Dr. Fr. L.